

HER ZAMANKINDEN DAHA FAZLA

LGBTI+'LARIN İNSAN HAKLARI
2024 YILI RAPORU

Her Zamankinden Daha Fazla! LGBTİ+'LARIN İNSAN HAKLARI 2024 YILI RAPORU

Hazırlayan
Kerem DİKMEN

Katkıda Bulunanlar
Defne Güzel
Damla Umut Uzun
Murat Köylü

Fotoğraflar
Tuğçe Yılmaz - Bianet

Kapak Fotoğrafı
Tuğçe Yılmaz - Bianet

Yayımlayan
Kaos GL Kültürel Araştırmalar ve Dayanışma Derneği

3 Şubat 2025, Ankara

Bu kitap parayla satılamaz. İnsan haklarının desteklenmesi amacıyla yapılan ve ticari olmayan etkinliklerde serbestçe kullanılabilir.

Kaos GL Derneği
PK 12 Tunus PTT Kavaklıdere Çankaya - Ankara
Telefon: +90 312 230 0358
Faks: +90 312 230 6277
E-posta: bilgi@kaosgldernegi.org
www.kaosgl.org
www.kaosgldernegi.org

Tasarım
Ceket Medya

*Bu rapor, İsveç Uluslararası Kalkınma İşbirliği Ajansı'nın (SIDA) desteğiyle yayımlanmıştır.
Bu, rapor içeriğinin SIDA'nın resmi görüşlerini yansıttığı anlamına gelmemektedir.*

İÇİNDEKİLER

A. GİRİŞ	4
B. YÖNETİCİ ÖZETİ	6
C. ARKA PLAN	10
NEFRET SÖYLEMİ	11
AY İÇİNDEKİ İHLALLERİN YILLARA GÖRE DEĞİŞİMİ	14
LGBTİ+'LARIN 2024 ADLİYE AJANDASI	16
SÖZDE ONARIM PRATİKLERİ	22
D. LGBTİ+'LARIN TEMEL HAKLAR BAKIMINDAN DURUMU	23
1. Yaşam Hakkı	23
2. İşkence ve Kötü Muamele Yasağı ile Kişisel Bütünlük Hakkı	23
3. Kişi Özgürlüğü Hakkı	24
4. Özel Hayat Hakkı	25
5. Seyahat Etme Hakkı	25
6. Barınma Hakkı	25
7. Bilgi Edinme Hakkı	26
8. İfade Özgürlüğü	26
9. Toplanma Hakkı	27
10. Örgütlenme Hakkı	27
11. Çalışma Hakkı	30
12. Sosyal Güvenlik Hakkı	30
13. Mülkiyet Hakkı	31
14. İtibarın Korunması Hakkı	31
15. Yabancıların/Mültecilerin Hakları	31
16. Sağlık Hakkı	31
17. Eğitim Hakkı	31
18. Mal ve Hizmetlere Erişim Hakkı	32
E. TAVSİYELER	33
1. Türkiye Büyük Millet Meclisine	33
2. Cumhurbaşkanlığına	34
3. Uluslararası Paydaşlara	35
F. SONUÇ	37
G. KAYNAKLAR	39

A. GİRİŞ

LGBTİ+'ların insan hakları raporuyla bu yıl da LGBTİ+'ların karşı karşıya olduğu hak ihlallerini ve yapısal insan hakları sorunlarını sizlerle paylaşmak ve önceki yıllarla karşılaştırarak trendleri saptamak temel amacımız.

Rapor, önceki yıllarda yayımladığımız raporlarla aynı sistematiği benimsemiştir. LGBTİ+'lara dönük ayrımcılığın yasaklandığı herhangi bir normun bulunmadığı; başta devleti yöneten iktidar koalisyonu üyesi partiler olmak üzere siyasi yelpazenin birçok kesiminde LGBTİ+ karşıtı nefret söyleminin yükseltildiği, LGBTİ+'lara dönük saldırganlığın da arttığı bir dönemde ortaya koyduğumuz bu rapor, Türkiye Cumhuriyeti devletinin gerek anayasası gerekse de tarafı olduğu uluslararası sözleşmelerle üstlendiği yükümlülükleri yerine getirip getirmediğini izlemek açısından önemli bir içeriği okurlara sunmaktadır.

Rapordaki veriler büyük oranda medya izlemesine dayanmaktadır. Ancak sınırlı da olsa sivil toplum veya doğrudan aktivistlerin aktardığı ihlal verileri rapora yansıtılmıştır. Dernek denetimleriyle ilgili bir de odak grup görüşmesi yapılmıştır. Verilerin tamamına yakını açık kaynaklardan toplanmıştır. Kısaltmalara, uzun formlarının ilk kullanımlarında parantez içinde verilmiştir, sonraki kullanımların tümü kısaltma şeklindedir.

Rapor; girişin yanısıra yönetici özeti, arka plan, temel haklar bakımından durum, tavsiyeler, sonuç ve kaynakça kısmından oluşmaktadır.

Görüleceği üzere Kaos GL'nin "Vazgeçmek Yok!" başlığıyla raporlaştırdığı 2023 yılından 2024'e geçişte LGBTİ+'lar insan haklarından vazgeçme de devlet, dirençlerini kırmak için LGBTİ+'lar, bireysel ve örgütlü LGBTİ+ aktivizmi yapanlar üzerindeki baskısını arttırdı. Kulağa slogan veya bir kitap cümlesi gibi gelse de 2023 ile 2024 arasında yapılacak bir karşılaştırma bize bunu anlatıyor. Zira, izlemeye dayalı Kaos GL raporları, hak ihlallerindeki artış trendini ortaya koyuyor.

"Aile", "din", "genel ahlak", "fıtrat" gibi toplumsal olgulara yaslanarak meşruluk algısını pekiştirmeye çalışan LGBTİ+ karşıtı akımın ABD, Avrupa ülkelerinde ve Rusya ile diğer post-sovyet ülkelerde artan gücü, Türkiye'deki failleri cesaretlendirmektedir. Anayasa değişikliği gibi gündemlerle ve RTÜK, Diyanet İşler Başkanlığı gibi anayasal kurumların yaygınlaştırdığı politikalarla güçlenen LGBTİ+ karşıtlığı; üyeleri LGBTİ+ karşıtı yasalar ve eşcinselliğin kriminalize

edilmesiyle dikkatleri üzerine çeken “Birleşmiş Milletler Ailenin Dostları Grubu” ile küresel bir kimliğe dönüşmekte.¹ Bu anlamda İtalya’nın aşırı sağcı başbakanı ile Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan’ın küresel nefret dayanışması arayışı dikkat çekiyor.²

Raporun, görevi devletin yükümlülüklerini yerine getirmesini sağlamak olan seçilmiş veya atanmış karar alıcılar ile Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği gibi uluslararası veya bölgesel paydaşlarla, uluslararası topluma ulaşmasını umuyoruz.

1 <https://kaosgl.org/haber/erdogan-in-uye-olduk-dedig-bm-ailenin-dostlari-grubu-nedir-ne-yapar>

2 <https://kaosgl.org/haber/erdogan-dan-meloni-ye-lgbt-tesekkuru>

B. YÖNETİCİ ÖZETİ

Türkiye Cumhuriyeti devleti, Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi ve diğer mekanizmalar nezdinde imzaladığı andlaşmalarla taraf olduğu sözleşmelerle saptanan LGBTİ+ haklarına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmiyor. Bölgesel mekanizmaların verdiği ihlal kararlarını, hatta kendi Anayasa Mahkemesinin ihlal kararlarının gereğini yerine getirmiyor. Sınırlı da olsa anayasada yer alan ve LGBTİ+'ları koruyabilecek normları uygulamıyor. Cumhurbaşkanı tarafından başlayarak seçilmiş veya atanmış üst düzey yöneticilerin ve bir kısım TBMM üyelerinin zaman zaman nefret söylemine varan LGBTİ+ ve LGBTİ+ hakları karşıtı söylemleri; toplumdaki LGBTİ+ karşıtlığını körüklüyor, LGBTİ+'lara dönük eylemlerin yaptırmsız kalacağı kanaatini yaygınlaştırıyor, kamu görevlilerinin LGBTİ+'lara dönük ayrımcı tutumlarını güçlendiriyor.

2024 yılının önemli gelişmelerinden biri, Türkiye Cumhuriyeti devletinin LGBTİ+ karşıtı uygulamalarının sistematik hale dönüştürülerek; devletin kurumsal strateji belgelerinde ve vizyon belgelerinde politika olarak belirlenmesi oldu. "Kutsal aile", "cinsiyetsizleştirme" gibi başlıklarla perdelenen LGBTİ+ karşıtlığı³, kurumların kalıcı politikalarının unsurları haline getirildi. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, LGBTİ+ dışlayıcı politikalar konusunda icracı bir bakanlık olarak görevlendirildi.⁴

Ulusal mekanizma olan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, kuruluş kanununu gerekçe göstererek LGBTİ+'ların başvurularını sistematik olarak kabul edilemezlikle karşıyor.

Nefret cinayetlerine yenileri eklenirken, zamanaşımı süresine yaklaşan uzun yargılamalar, cezasızlık kültürünü beslemeye devam ediyor. Cinayetin nefret motivasyonu ile işlenmesi ceza miktarında bir değişiklik anlamına gelmiyor. LGBTİ+'ların canavarca katledildiği cinayetlerde cezalar sıradan cinayet kabul edilerek ağırlaştırılmış müebbet cezasına hükmedilmiyor.

LGBTİ+'lara dönük öldürme dışındaki şiddet eylemlerinde de cezasızlık kültürü yargısal mekanizmaları işlevsiz kılıyor. 2024'te şikayet almama şeklindeki görev ihmalleri artarken; LGBTİ+'lar 6284 sayılı Kanunun sınırlı koruma alanının dışında tutuluyor.

3 <https://stratejigelistirme.diyaret.gov.tr/Documents/2024-2028%20Stratejik%20Plan.pdf>

4 <https://kaosgl.org/haber/aile-ve-sosyal-hizmetler-bakani-mahinur-goktas-eylem-plani-tanitim-toplantısında-lgbti-lari-hedef-aldi>

LGBTİ+'ların ifade özgürlüğünü sınırlamak ve ortadan kaldırmak için kamu gücü bütün araçlarıyla kullanıldı.

- RTÜK kullanılarak radyo, televizyonlar ve diğer dijital mecralar
- Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu kullanılarak edebiyat alanı
- Belediye, Valilikler ve Kaymakamlıklar kullanılarak kültür sanat alanı
- Yüksek Öğretim Kurumu ve üniversite rektörlükleri kullanılarak akademik alan LGBTİ+'lar için sınırlandı.

LGBTİ+ dışlayıcı politikalar ilk ve ortaöğretim kurumlarında kamu personellerine açılan soruşturmalarla kendini gösterdi. GRINDR gibi arkadaşlık uygulamalarında erişim engeli devam ederken; LGBTİ+ kapsayıcı birçok internet sitesine erişim engeli getirildi. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından, Türkiye'nin tek LGBTİ+ haber portalı olan Kaos GL internet sitesine sansür uygulandığı, yapılan bir dizi bilgi edinme başvurusuna alınan yanıtlarla açığa çıkartıldı.

Üniversite rektörlükleri LGBTİ+'ların örgütlenme, ifade özgürlüklerini etkinlik yasaklama, kulüp kapatma gibi uygulamalarla engellerken⁵; hekim yeminlerinden çıkartılan "cinsel yönelim" ifadesi, mezuniyet törenlerinde LGBTİ+ görünürlüğünü ortadan kaldırmanın yanısıra eğitim müfredatının tekçi yapısını da gözler önüne serdi.

LGBTİ+ var oluşunun sembolü gökkuşağı bayrağı ise, hak ihlallerinin sıkça başvurulan bir gerekçesi olarak dikkat çekiyor. Gökkuşağı bayrağı kimi zaman ceza soruşturmasında bir delil; kimi zaman idari soruşturma için bir gerekçe; kimi zaman idari para cezası için bir sebep ama mutlak surette bir ihlal bahanesi...

2024, önceki yıllarda olduğu gibi LGBTİ+'ların toplanma haklarının istisna içermeksizin yasaklandığı bir yıl oldu. LGBTİ+'ların toplanma hakları valilik ve kaymakamlıklar tarafından yayımlanan yasaklama kararları; yasaklama kararına karşın yapılan barışçıl gösterilerin polis şiddetiyle bastırılarak kişilerin zaman zaman işkence eşliğinde gözaltına alınması; bu gösterilerde gözaltına alınan kişilere açılan ceza davalarıyla sistematik olarak engellendi.⁶

Kamuoyuna yansımaya da 2024 yılına, İçişleri Bakanlığının LGBTİ+ derneklerine yaptığı gerekçesiz denetimler ve uyguladığı idari para cezaları damga vurdu. Dernekler siciline kayıtlı on beş derneğin tamamı en az bir kere, bazıları üç kere denetlendi. Bu derneklere yapılan ve günlerce süren denetimlerde zaman zaman denetçiler; tümü kendilerine sunulan belgelerle yetinmeyip, dernek organlarında görev alan üyelerle kayıt dışı mülakat ve çapraz doğrulama gibi ceza

5 <https://gazeteduvar.com.tr/kayyim-ректор-уonetiminden-bogazici-universitesi-sinema-kulubune-sansur-ve-tehdit-haber-1713205>

6 <https://bianet.org/haber/sureyya-operasi-onunde-basin-aciklamasi-yapan-tl-lgbti-aktivistine-dava-acildi-297760>

soruşturmasında kullanılanlara benzer doğrulama yöntemleriyle denetimlerini sürdürdüler. Yardım Toplama Esas Ve Usulleri Hakkında Yönetmeliğin⁷ 4/ğ maddesindeki açık tanıma göre yardım olmamasına rağmen LGBTİ+ derneklerin uluslararası üst kuruluşlara yaptıkları aidat ödemeleri veya yurtdışından satın aldıkları hizmetler nedeniyle yaptıkları ödemeler yardım olarak nitelenecek idari para cezaları uygulandı. Bu cezalara karşı yapılan itirazlarda Sulh Ceza Hakimlikleri tarafından reddedildi.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komitesi, 28 Kasım 2024 tarihinde yayımladığı gözlem raporunda İçişleri Bakanlığının örgütlenme özgürlüğünü sınırlayan denetimlerine dikkat çekti.⁸

LGBTİ+'lar istihdama erişemiyor, erişebilenlerse işyerindeki ayrımcı uygulamalar nedeniyle çalışma haklarından mahrum bırakılıyor.⁹ Transların değişen isimlerine uygun yeni diploma düzenlemeye, Anayasa Mahkemesi tarafından verilen ihlal kararına rağmen direnen üniversiteler; transları özel nitelikteki kişisel bilgilerini işveren adaylarıyla paylaşmaya zorlayarak onları hem istihdama başvuru hem de devamı süresince güvencesiz bir alana itiyorlar. İstihdam olanakları sistematik olarak engellendiği için gönüllü veya mecburi olarak seks işçiliğini meslek olarak seçen translarda sistematik polis ve bekçi baskısıyla; sokakları işgal eden çetelerin kısıncı arasına sıkışmış durumda. Genelevlerde kendilerine çalışma olanağı sağlanmayan trans kadın seks işçilerinin evleri ahlak komisyonlarınca mühürleniyor. Çalışma olanağından mahrum kalan trans kadın seks işçileri bu şekilde barınma hakkına da ulaşamamış oluyor.

Mal ve hizmet satışını ayrımcı saiklerle reddetme eylemi suç olarak düzenlenmişken bu eylemin LGBTİ+'lara karşı işlenmesi bir suç değil. Bu durum LGBTİ+'ların kiralama ve mal ve hizmet satın alma süreçlerinde uğradığı sistematik ayrımcılığın yasal kaynağı.

Cinsiyetin hukuken tanınması için translar, bedenlerine yapılan cerrahi ve hormonal müdahaleyi kabul etmeye zorlanıyor, falloplasti ameliyatını istemeyen trans erkeklerin cinsiyetleri hukuki olarak Mahkemelerce tanınmıyor.

Anayasanın “Kanun önünde eşitlik” başlıklı 10. maddesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) tarafından yasama çalışmalarında dikkate alınmıyor. Cumhurbaşkanı karşısında zayıflamış parlamento, sadece Cumhurbaşkanının istediği yasaları çıkarıyor. Hakim ve savcıların soruşturulması, atanması ve mesleğe başlaması konusunda yetki Hakimler ve Savcılar Kurulunda. On üç

7 <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=12088&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>

8 CCPR/C/TUR/CO/2 Para 61, https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CCPR%2FCO%2FTUR%2FCO%2F2&Lang=en

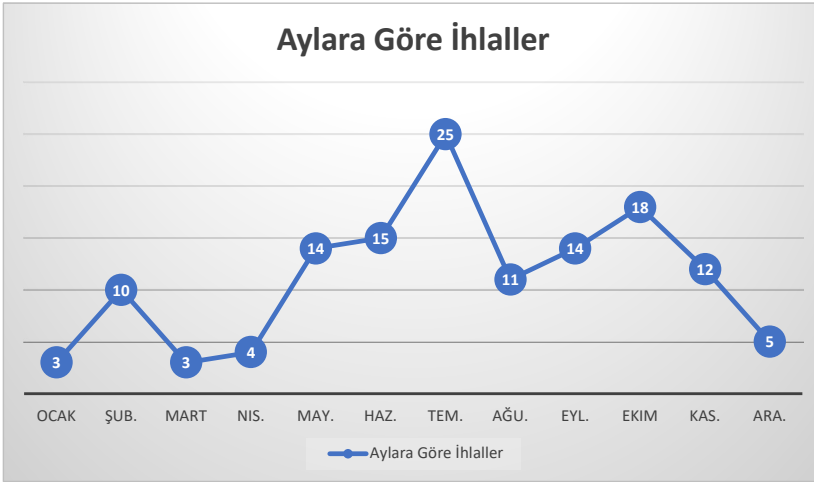
9 <https://www.sabah.com.tr/gundem/2024/10/10/skandal-atamayla-gundeme-gelen-lgbti-yonetici-istifa-etti>

üyeli bu kurulun başkanı, Cumhurbaşkanı tarafından atanan Adalet Bakanı; başkan yardımcısı ise Cumhurbaşkanı tarafından atanan bakanlık müsteşarı. Dört üye, doğrudan Cumhurbaşkanı tarafından belirleniyor. Üç üyesi Yargıtay üyeleri, bir üyesi Danıştay üyeleri, üç üyesi nitelikleri kanunda belirtilen yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasından TBMM tarafından seçiliyor. TBMM'deki çoğunluğun da Cumhurbaşkanı tarafından belirlendiğini dikkate alındığında, yargısal mekanizmaların Cumhurbaşkanı ve onun politikalarına tabi olduğunu söylemek mümkün. Bu bağımlılık ilişkisi içinde hakimler, kararlarında, Türkiye'nin tarafı olduğu insan haklarına ilişkin uluslararası sözleşmeleri uygulamaktan kaçınıyor. Oysa Anayasanın 90/5. maddesi, sözleşmelerin doğrudan uygulanması gerektiğine ilişkin emredici bir hüküm içeriyor. Dolayısıyla yukarıda kısaca özetlediğimiz ayrımcı politikalar, yasalar veya kamu görevlilerinin zaman zaman suç eylemi anlamına da gelebilen ayrımcı icraatlerini denetleyecek bağımsız bir yargı mekanizması da bulunmuyor.

Sonuç olarak LGBTİ+'lar LGBTİ+ karşıtı bir devlet, LGBTİ+ karşıtı bir parlamento ve anayasa ile uluslararası sözleşme hükümlerini dikkate almayan bir yargı sisteminin kısılcacında temel haklara erişmek için zorlu mücadelelerine devam ediyorlar.

C. ARKA PLAN

LGBTİ+'lar 2023'ten nefret söyleminin, LGBTİ+'lara dönük şiddet ve hak ihlallerinin yoğun yaşandığı bir yıl devralmışlardı. 2024 perdesi de bu şekilde açıldı.¹⁰ Sansür uygulamalarının bekçiliğini yapan RTÜK, Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu gibi kamu kurumlarının misyonunu özel şirketler de ayrımcı uygulamalarıyla sürdürdü.¹¹ Yoksulluk krizinde barınma hakkına erişmeye çalışan LGBTİ+'ların başka LGBTİ+'larla paylaşımli mülk kiralama istemleri ayrımcılık olarak nitelenerek engellendi.

Yerel seçim yılı olan 2024 yılının; LGBTİ+ karşıtı nefretin yaygınlaştırıldığı bir yıl olması bekleniyordu, öyle de oldu. Yeniden Refah'ından¹² MHP'sine¹³; BBP'sinden¹⁴ HÜDA-PAR'ına¹⁵; Saadet Partisi'nden¹⁶ Vatan Partisi'ne¹⁷ birçok siyasi parti, adeta yalnızca yerel seçimlerde başarı elde etmek için değil LGBTİ+ nefretini yaygınlaştırmakta birinci olmak için de yarıştı.

¹⁰ <https://bianet.org/haber/koc-universitesi-yurtta-iskence-goren-ogrenciyi-korumak-yerine-okuldan-uzaklastirmis-290159>

¹¹ <https://haber.sol.org.tr/haber/sahibindencomda-sansur-kadin-demek-lgbt-demek-ayrimcilik-sadece-bayan-demek-serbest-388874>

¹² <https://kaosgl.org/haber/secim-onesi-lgbti-lari-hedef-gosterme-yarisini-yeniden-refah-basladi>

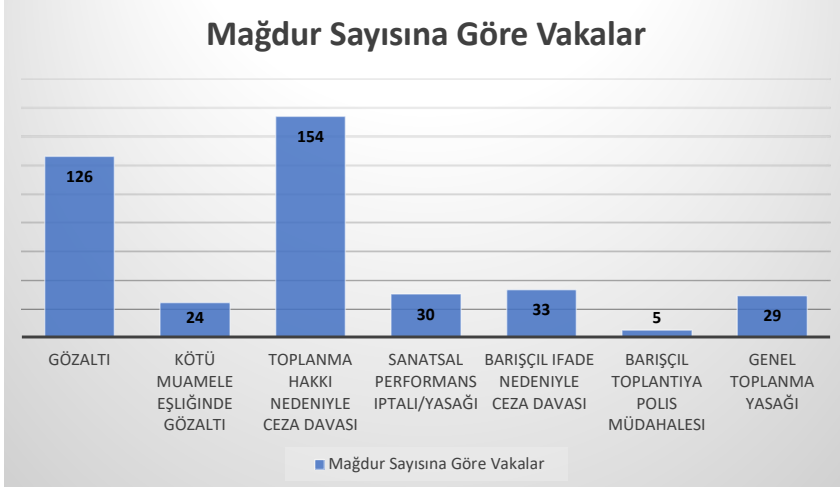
¹³ <https://kaosgl.org/haber/mhp-lgbti-demeden-lgbti-lari-hedef-aldi-toplular-cinsiyetsizlestirmek-istenmekte-aileye-kuresel-saldiri>

¹⁴ <https://www.t24.com.tr/haber/destici-bbp-kendi-adi-ve-amblemiyle-secimlere-katilacak-guce-sahip-ama-cumhur-ittifaki-nin-da-parcasiyiz,1143417>

¹⁵ https://www.instagram.com/hurdavapartisi/p/C28AKokMX5_/

¹⁶ <https://www.evrensel.net/haber/509207/saadet-secime-lgbti-karsitligiyla-basladi>

¹⁷ <https://www.instagram.com/vatanpartisiistanbul/p/C4QN6hxNntK/>

Anayasal bir kurum olan RTÜK, insan haklarından yana LGBTİ+ kapsayıcı yayınlara yaptırım getirirken; bir diğer anayasal kuruluş olan TRT ise ekranlarından LGBTİ+ karşıtlığını yaygınlaştırdı.¹⁸ TRT olimpiyat açılış töreni yayınına uyguladığı sansürle de tarihe geçti.¹⁹

NEFRET SÖYLEMİ

Kaos GL insan hakları raporu nefret söylemine değil doğrudan LGBTİ+'ların hak ihlallerine odaklanmaktadır. Ancak nefret söylemindeki artış ve bunun Cumhurbaşkanı, bakanlar, siyasi parti genel başkan ve milletvekilleri ve üst düzey bürokratlar tarafından yaygınlaştırılması; faileri LGBTİ+'lara dönük ihlal eylemlerini kınanma, yaptırma tabi tutulma veya cezalandırılma kaygısı olmaksızın gerçekleştirilmesi anlamına geldi. Bu söylemlerin bu kaygıyı azaltıcı bir etki yaptığını gözlemek mümkün. LGBTİ+ nefretinin kitap formunda kendine yer bulduğu İstanbul Kitaplığının raflarından inmesi ise sivil toplumun tepkisiyle mümkün olabildi.²⁰ LGBTİ+'ları sık sık "sapkın" olarak niteleyen Erdoğan²¹; vizyonu insan haklarının güvence altına alınması olan BM Genel Kurulunda yaptığı konuşmada²² "yıkım projesi" olarak nitelediği LGBTİ+ varoluşunu hedef almaya devam etti. LGBTİ+ varoluşundan zaman zaman

18 <https://x.com/trtworl/status/1755623019123282350>

19 <https://halktv.com.tr/yasam/trt-yagmurdan-kacarken-doluya-tutuldu-bir-anda-yayin-kesildi-856073h>

20 <https://www.evrensel.net/haber/509869/istanbul-kitapcisinda-lgbti-nefretini-orgutleyen-kitaplarin-satisi-yapiliyor>

21 <https://www.takvim.com.tr/guncel/2024/03/12/son-dakika-baskan-erdogandan-sebilurresad-kultur-ve-sanat-merkezi-acilis-programinda-onemli-aciklamalar>

22 <https://www.star.com.tr/politika/cumhurbaskani-erdogan-lgbt-tepkisi-turkiye-bu-kusatmayi-yipratmakta-kararlidir-haber-1894971>

“cinsiyetsizleştirme projesi” olarak bahseden Erdoğan; Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli tanıtım toplantısında “*Hep beraber el ele vererek küresel cinsiyetsizleştirme belasının önüne geçeceğimize inanıyorum*” dedi.²³ Erdoğan; parti ve kabine toplantılarından sonra yaptığı açıklamalarda da LGBTİ+’ları hedef göstermekten vazgeçmedi. “LGBT dayatması, faşizmi dahi aratır bir zorbalığa, baskıya ve toplumu yozlaştırma aracına dönüştü.” diyen Erdoğan²⁴; partisinin yerel yönetimler değerlendirme toplantısında ise muhalefet belediyelerini “belediye binalarını LGBT paçavralarıyla donatmak”la eleştirdi. Erdoğan’ın bakanları da nefret söylemini yaygınlaştırmaktan geri durmadı. İki sene önce “Çünkü onlar çocukların dağa çıkmasını engelliyor.” diyerek propagandasını yaptığı tarikat ve cemaatlerle ilişkisi sık sık sorgulanan Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin²⁵; sanki toplumsal cinsiyet eşitliğini ana akımlaştrın bir devlet politikası varmışçasına kreşleri bile hedef aldı.²⁶ BM bildirgesi ile güvence altına alınmış İnsan haklarını savunma hakkını²⁷ da inkar eden Tekin; LGBTİ+ hak savunucularını da hedef göstermekten kaçınmadı.²⁸ Tekin’den feyz alan öğretmenlerse okullarda LGBTİ+ düşmanlığını rahatça yaygınlaştırdı.²⁹ 24 Nisan 2020 tarihli hutbesiyle eşcinselleri “lanetleyen” Diyanet İşleri Başkanı da devlet politikasına uygun olarak sık sık nefret söylemi üretmeye, LGBTİ+’ları hedef göstermeye devam etti. Bir konuşmasında LGBTİ+’ları isim vermeden “sapkın akım” olarak niteleyen Erbaş³⁰; Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi 1. Koordinasyon Kurulu Toplantısında ise açıkça işaret etti.³¹ Başka bir konuşmasında ise “*cinsiyetsizleştirme ve sapkın oluşumlara karşı toplumun bilinçlendirilmesi, fıtrat temelli aile yapısının korunması ve güçlendirilmesi amacıyla gerekli tüm tedbir*”leri almaya çağırın Erbaş,³² benzer çağrıları sık sık yineledi.³³ Diyanet İşleri Başkanlığı, “Fransa’da gerçekleştirilen 2024 Olimpiyatları açılış töreninde kasıtlı olarak öne çıkarılan pedofili ve LGBT unsurları, küresel fesat merkezlerinin çirkin

23 <https://www.haber3.com/guncel/politika/erdogandan-kuresel-cinsiyetsizlestirme-tepkisi-bu-belanin-onune-gececegiz-haberi-6187590>

24 <https://kaosgl.org/haber/cumhurbaskani-recep-tayyip-erdogan-kabine-toplantisinin-ardindan-yaptigi-aciklamada-lgbti-lari-hedef-aldi>

25 <https://serbestiyet.com/featured/meb-yusuf-tekin-tarikat-cemaat-dediginiz-stklarla-protokol-yapmaya-devam-edecegiz-onlar-cocuklarin-daga-cikmasini-engelliyor-151627/>

26 <https://www.dijitalgaste.com/milli-egitim-bakani-yusuf-tekinden-tartisma-yaratacak-mesaj-kreslerde-lgbt-ye-izin-vermeyecegiz/>

27 <https://www.ihd.org.tr/ble-mletler-san-haklari-savunucularinin-korunmasi-bdges/>

28 <https://www.kayserianadoluhaber.com.tr/bakan-tekin-lgbt-yi-savunmak-anayasaya-aykiri-degil-mi/136028/>

29 <https://www.cumhuriyet.com.tr/yazarlar/baris-terkoglu/kartallari-sirtinda-tasiyan-nazli-2161552>

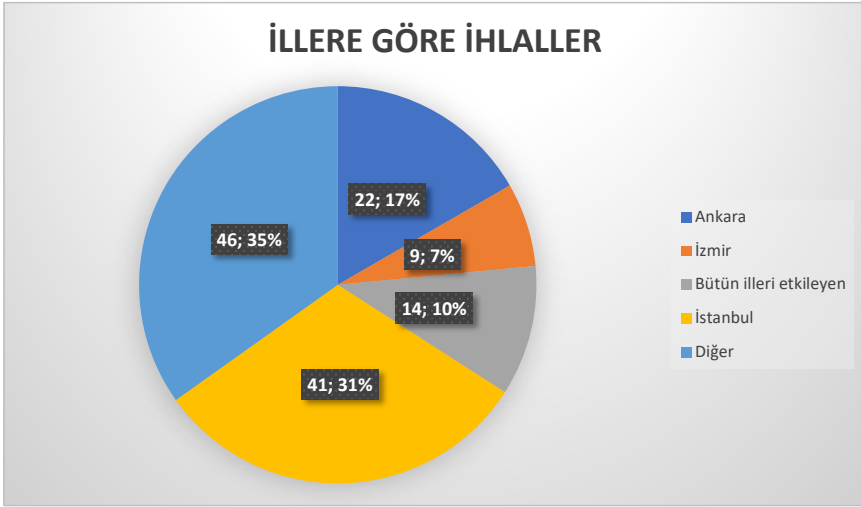
30 <https://ilkha.com/guncel/erbas-sapkin-akimlar-aile-tanimini-degisime-zorluyor-427363>

31 <https://kaosgl.org/haber/diyanet-isleri-baskani-ve-aile-bakani-lgbti-lari-hedef-aldi>

32 <https://www.star.com.tr/guncel/diyanet-isleri-baskani-erbas-sapkin-olusumlara-karsi-etkin-calismalar-yurutulmelidir-haber-1908294/>

33 <https://www.sabah.com.tr/gundem/2024/05/26/diyanet-isleri-baskani-erbas-adaletsizlikler-bitecekse-gencler-sayesinde-olacaktır>

yüzünü açıkça ortaya koymuştur.” değerlendirmesinde bulundu.³⁴ Nefret söylemi TBMM çatısı altında da sık sık sarf edildi.³⁵ İnsan Haklarından Sorumlu AKP Genel Başkan Yardımcısı ise “Neslimizi çocuk eğitim merkezi adı altında açtıkları, sonra da işin başına LGBT’li personelleri getirip işgal etmeye çalışanlara fırsat vermeyeceğiz” diyerek LGBTİ+ nefretini ortaya koyarken, AKP’nin insan haklarına yaklaşımı konusunda da somut bir örnek verdi.³⁶ Nefret söylemi, Cumhurbaşkanının diğer ortakları tarafından da sık sık yaygınlaştırıldı.³⁷

Nefret iklimi LGBTİ+’ların ayrımcı muameleyle mücadele araçlarını ortadan kaldırmakla kalmadı, faillere LGBTİ+’lara dönük suç işleme³⁸ veya nesneleştirme kararını da kolaylıkla verebildiği bir “özgürlük” alanı yarattı.³⁹ Devlet yöneticilerinin LGBTİ+ var oluşunu suçlaştırma çabası zaman zaman toplumda karşılığını buluyor.⁴⁰ Öte yandan muhalif veya kültürel kimliğiyle var olmaya çalışan LGBTİ+’lar da kimi zaman muhalif diğer kesimler tarafından da

34 <https://www.aa.com.tr/tr/gundem/diyanetten-paris-olimpiyat-oyunlari-acilis-torendeki-goruntulere-tepki/3289509>

35 <https://www.canligaste.com/milli-egitim-bakanliginin-2025-yili-butcesi-tbmm-plan-ve-butce-komisyonunda/572643/>

36 <https://www.ozgurkocaeli.com.tr/haber/22516465/leyla-usta-kocaelide-konustu-lgbti-personel-calistiranlara-firsat-vermeyecegiz>

37 <https://kaosgl.org/haber/mhp-lgbti-demeden-lgbti-lari-hedef-aldi-toplular-cinsiyetsizlestirilmek-istenmekte-aileye-kuresel-saldiri>
<https://www.cagingazetesi.com.tr/fatih-erbakan-akp-ile-is-birliginde-pazartesi-son-noktayi-koyacagiz-anlasma-olmazsa-ankara-istanbul-ve-izmirde-kendi-adaylarimizla-secime-girecegiz>

<https://abcgazetesi.com/fatih-erbakan-17-tane-lgbt-demegini-gelir-gelmez-kapatacagiz-729202>

<https://www.kapakligazetesi.com.tr/fatih-erbakan-kapaklida-vatandaslarla-bir-araya-geldi>

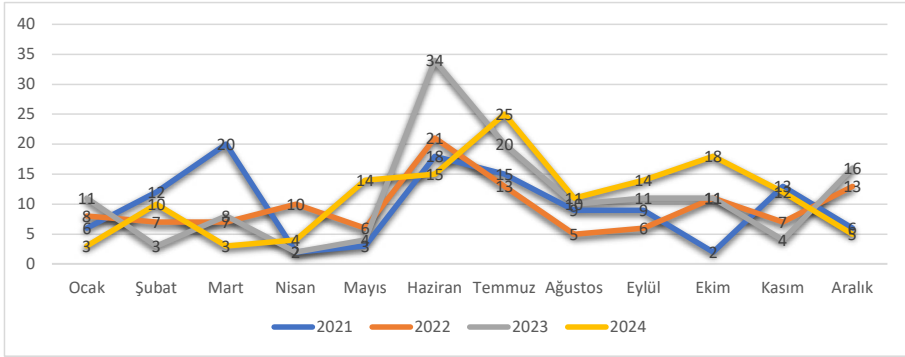
38 <https://kaosgl.org/haber/trans-kadin-oldugum-icin-dosyada-farkli-bir-alg-i-olusturmak-istiyorlar>

39 <https://www.odatv.com/guncel/travestileri-kovalayip-o-anlari-gulerek-kaydetteler-120027411>

40 <https://www.sehirgazetesi.com.tr/eskisehirdeki-yazilar-gazeteci-nevsin-mengunun-dikkatini-cekti-neden-elektrik-panolari>

dışlandı, şiddete maruz bırakıldı.⁴¹ Devlet kurumları LGBTİ+'ları yalnızca gerçek değil⁴² dijital kamusal alandan çıkarmak için sahip olduğu araçları da kullandı.⁴³ Erdoğan'ın konuşmalarından görev çıkartan yetkililer⁴⁴, internet dünyasını da Türkiye'nin sansür dünyasına çevirdiler.⁴⁵ Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ise homofobik profil uygulamalarıyla Kaos GL'ye internet üzerinden erişimi oldukça zorlaştırdı.⁴⁶ İstihdama zar zor erişen translar, çalışma hayatının işverenler açısından yaptırımsız ortamında rahatça işlerinden atılırken⁴⁷; kimisi tercih ettiği kimisi de mecbur olduğu için seks işçiliği yapan transların evleri mühürlendi.⁴⁸ Görece güvenceli devlet memurluğu bile söz konusu translar olunca meslekten atılma kurallarının kolayca uygulandığı bir sektör.⁴⁹ Bu, çalıştığı yeri barınma amaçlı da kullanan trans seks işçileri açısından aynı anda birçok hakkın ihlali anlamına geldi.

AY İÇİNDEKİ İHLALLERİN YILLARA GÖRE DEĞİŞİMİ

Öte yandan bazı üniversiteler doğrudan kendilerine açılan davalarda verilen kararlar⁵⁰, bazılarıysa Anayasa Mahkemesi tarafından verilen ihlal kararı⁵¹ sonrasında tutum değiştirirse de birçok üniversite transların, isim değişiklikleri sonrasında diplomalarını güncel bilgilere göre düzenleme taleplerini

41 <https://kaosgl.org/haber/istanbul-ve-izmir-newroz-kutlamalarinda-lgbti-lara-saldirdi>

42 <https://kaosgl.org/haber/ankara-valiligi-nden-ohal-e-donus-kuirfest-yasaklandi>

43 <https://kaosgl.org/haber/lgbti-cizgi-roman-sitesine-erisim-engeli>

44 <https://www.aa.com.tr/tr/gundem/cumhurbaşkanı-erdogan-oyun-platformlari-aile-yapimizi-bozan-sapkin-akimlerin-ozendirilmesi-araçlilik-ediyor/3323112>

45 <https://abcgazetesi.com/steamde-645-tl-degerindeki-oyun-uccretsiz-ancak-turkiyede-yasak-749112>
<https://www.haberlerturkiye.com.tr/roblox-a-erisim-engeli-getirildi/178148/>

46 <https://t24.com.tr/haber/lgbti-haber-portali-kaos-gl-org-a-erisim-sorunu,1188308>

47 <https://kaosgl.org/haber/calisanlarin-haksiz-sikayetlerini-bahane-gosterip-ic-huzuru-bozmussun-diyerek-beni-isten-cikardilar>

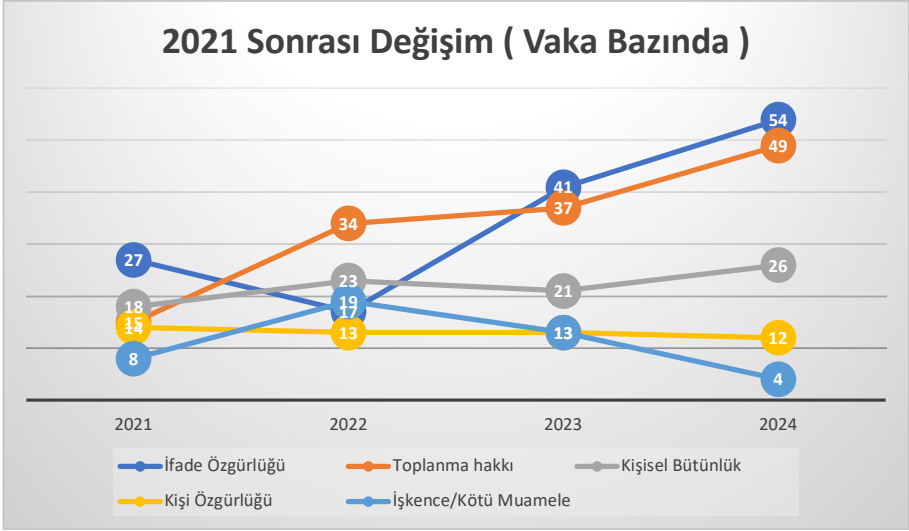
48 <https://bianet.org/haber/bayram-sokakta-translarin-evi-muhurlenmek-isteniyor-barinma-ve-hafiza-mekanlarimiz-a-saldirdi-292565>

49 <https://www.akilligundem.com/saglik-bakanligi-trans-birey-saglik-personelini-memurluktan-cikartti/>

50 <https://kaosgl.org/haber/mahkemeden-ege-universitesinin-transfobik-yonergesine-iptal-karari>

51 <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2019/42961>

reddetmeye devam ediyor. Hastanede ayrımcı muameleler de devam ediyor.⁵²

LGBTİ+'lar sokakta sıradan şiddetle baş etmeye çalışırken⁵³, yargılamalarda ceza indirimleriyle failler adeta ödüllendiriliyor.⁵⁴ Katillerin işledikleri vahşi cinayetler, öldürülen LGBTİ+ olunca sıradan öldürme vakaları gibi ele alınmaya devam ediliyor.⁵⁵

Toplanma özgürlüğü konusunda Türkiye'nin bozuk sicili 2024'te daha da kabardı. Sırf LGBTİ+'lar kuruyor diye iftar sofralarına bile tahammül edemeyen devlet⁵⁶, nefret mağduru translar için lokma döktüren LGBTİ+ aktivistlerin lokma dağıtımını bile engelledi.⁵⁷ LGBTİ+'ların en ufak hak talebine şiddetle müdahale eden İçişleri Bakanlığına bağlı polis teşkilatının⁵⁸ bu müdahaleleri takiben açılan ceza davalarında verilen beraat kararları da umurunda değil.⁵⁹ Mahkemeler, Valiliklerin hukuka aykırı onur yürüyüşü yasaklama kararlarını iptal etse de⁶⁰ polis gücüne ilham veren Valiler, yeni yasaklama kararlarıyla kamusal alanı LGBTİ+'lara kapatmaya devam etti. İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi ise iki ayrı

52 <https://kaosgl.org/haber/okmeydani-agiz-ve-dis-sagligi-hastanesi-nde-nefret-soylemi-lgbt-propagandasi-yapiyorsunuz>

53 <https://kaosgl.org/haber/bornova-sokak-ve-cevresinde-trans-kadınların-evlerine-pompali-tufekli-saldiri>

54 <https://kaosgl.org/haber/d-d-icin-kasten-yaralama-sucundan-cezaya-hukmedilmesi-kabul-edilebilir-degil>

55 <https://bianet.org/haber/hande-buse-sekerin-davasinda-karar-polis-memuruna-muebbet-hapis-288899>

56 <https://kaosgl.org/haber/gettolarimizdan-da-vazgecmeyecegiz-kentimizden-de-vazgecmeyecegiz>

57 <https://www.evrensel.net/haber/534589/polis-nefret-sucu-magduru-transları-anmak-icin-lokma-dagitilmesini-engelledi>

58 <https://kaosgl.org/haber/bu-acimasiz-siddet-ve-keyfi-gozaltılar-demokratik-haklarımıza-yonelik-bir-saldiri-yi-temsil-ediyor>

59 <https://kaosgl.org/haber/3-eskisehir-onur-yuruyusu-davasina-beraat>

<https://kaosgl.org/haber/2-ankara-onur-yuruyusu-davasinda-beraat-karari>

60 <https://genclgbti.org/2024/06/28/hukuki-mucadelevi-kazandik-izmir-valliginin-11-izmir-onur-yuruyusu-yasaklama-karari-iptal-edildi/>

<https://www.unikuir.org/haberler/kayyum-rekturun-onur-yuruyusu-yasagina-mahkeme-hukuksuz-dedi-29-01-2024>

başvuruda Türkiye'nin barışçıl toplanma hakkına yaptığı müdahalelere ilişkin sorular sordu.⁶¹ Buna karşın Türkiye'nin dört bir yanındaki onur yürüyüşleri ve trans onur yürüyüşleri Valilik veya Kaymakamlıklarca yasaklandı.⁶² Yasaklamalara karşın anayasal haklarını barışçıl biçimde kullanmakta ısrar eden LGBTİ+'larsa gözaltına alındılar.⁶³ Toplanma hakkını kullanmanın mülteciler için bedeli ise sınır dışı kararlarıyla karşılaşmak oldu.⁶⁴ İstanbul gibi kentlerde Valilikler ulaşım araçlarını kısıtlayarak hem yürüyüşlere katılımcı sayısını azaltmayı hem de toplumda LGBTİ+'lara dönük bir öfkenin oluşmasını hedeflediler.⁶⁵ Beraatle sonuçlansa da şiddetle bastırma, yakalama, gözaltı döngüsü ceza davası üretmeye devam etti.⁶⁶ Toplanma özgürlüğünün ihlali Türkiyeli LGBTİ+'lar açısından çoğu zaman işkence veya kötü muamele eşliğinde gözaltına alınma anlamına geldi.

Şikayetçi olarak yargısal mekanizmalarda sonuç alamayan LGBTİ+'lar, kimlikleri nedeniyle sık sık adliyenin yolunu tutmak zorunda bırakıldılar. Yılın 38 günü LGBTİ+'lar adliyedeydi.

LGBTİ+'LARIN 2024 ADLİYE AJANDASI

TARİH	MAHKEME	OLAY
08.01.2024	İstanbul 18. Asliye Hukuk	TTM Fesih Davası
11.01.2024	İstanbul Anadolu 5. Ağır Ceza	Ahmet Yıldız Cinayeti
15.01.2024	İzmir 17. Ağır Ceza	Ecem Seçkin Cinayeti
23.01.2024	Ankara 33. Ağır Ceza Mahkemesi	Trans Seks İşçisine Saldırı Davası
30.01.2024	İstanbul Anadolu 45. Asliye Ceza	Pride Filmi - BEKSAV
31.01.2024	Ankara 52. Asliye Ceza	Ankara Onur Yürüyüşü (2022)
14.02.2024	Eskişehir 4. Asliye Ceza	2023 Eskişehir Onur Yürüyüşü
19.02.2024	İzmir 17. Ağır Ceza	Ecem Seçkin Cinayeti
19.02.2024	İzmir 4. Ağır Ceza	Hande Buse Şeker Cinayeti
20.02.2024	Ankara 36. Ağır Ceza	Derin S. Cinayeti
29.02.2024	İstanbul İdare Mahkemesi	Bayram Sokak Ev Mühürleme

61 <https://kaosgl.org/haber/aihm-turkiye-ye-lgbti-yuruyus-ve-etkinlik-yasaklarini-sordu>

62 <https://bianet.org/haber/antalya-valiliginden-onur-ayi-onlemi-297074>

63 <https://kaosgl.org/haber/22-istanbul-onur-yuruyusu-nde-lgbti-lar-bagdat-caddesi-nde-yurudu>

64 <https://kaosgl.org/haber/25-kasim-da-gozaltina-alinan-lgbti-aktivistleri-sinir-disi-tehlikesiyle-karsi-karsiya>

65 <https://t24.com.tr/haber/istanbul-valiligi-nden-yasak-geldi-trans-onur-yuruyusu-oncesi-metro-istasyonlari-kapatilacak,1170634>

66 <https://kaosgl.org/haber/eskisehir-onur-yuruyusunda-gozaltina-alinan-10-kisiye-dava-acildi>

TARİH	MAHKEME	OLAY
18.04.2024	İstanbul Anadolu 45. Asliye Ceza	Pride Filmi - BEKSAV
01.03.2024	Eskişehir 4. Asliye Ceza	2023 Eskişehir Onur Yürüyüşü
20.03.2024	İstanbul Anadolu 63. Asliye Ceza	Yeldeğirmeni Basın Açıklaması
26.03.2024	Ankara 33. Ağır Ceza Mahkemesi	Trans Seks İşçisi Saldırısı
05.04.2024	İstanbul 58. Asliye Ceza Mahkemesi	9. Boğaziçi Onur Yürüyüşü
26.04.2024	İzmir 4. Ağır Ceza	Hande Buse Şeker Cinayeti
26.04.2024	İstanbul 21. Asliye Ceza	Boğaziçi Üniversitesi Sergi
06.05.2024	İstanbul 18. Asliye Hukuk	TTM Fesih Davası
03.07.2024	Ankara 52. Asliye Ceza	Ankara Onur Yürüyüşü (2022)
14.05.2024	İstanbul 8. Sulh Hukuk	TTM Yokluğun Tespiti
21.05.2024	Ankara 33. Ağır Ceza	Trans Seks İşçisi Saldırısı
23.05.2024	Ankara 36. Ağır Ceza	Derin S. Cinayeti
25.06.2024	İstanbul 2. İdare	Çay İçme Etkinliği Yasağı
27.06.2024	İstanbul Anadolu 5. Ağır Ceza	Ahmet Yıldız Cinayeti
02.07.2024	Ankara 36. Ağır Ceza	Derin S. Cinayeti
03.07.2024	Ankara 52. Asliye Ceza	Ankara Onur Yürüyüşü (2022)
31.07.2024	İzmir 4. Ağır Ceza	Hande Buse Şeker Cinayeti
23.09.2024	İstanbul Anadolu 63. Asliye Ceza	Yeldeğirmeni Basın Açıklaması
24.09.2024	İstanbul Anadolu 45. Asliye Ceza	Pride Filmi - BEKSAV
27.09.2024	İstanbul 21. Asliye Ceza	Boğaziçi Üniversitesi Sergi
02.10.2024	İstanbul 61. Asliye Ceza	İris Mozalar Sosyal Medya
04.10.2024	İstanbul 58. Asliye Ceza Mahkemesi	9. Boğaziçi Onur Yürüyüşü
21.10.2024	İstanbul 18. Asliye Hukuk	TTM Fesih Davası
25.10.2024	İstanbul 58. Asliye Ceza Mahkemesi	9. Boğaziçi Onur Yürüyüşü
06.11.2024	İzmir Bölge Adliye Ceza Dairesi	Hande Buse Şeker Cinayeti
13.11.2024	İstanbul Anadolu Adliyesi 54. Asliye Ceza	Deprem Anması
19.11.2024	İstanbul Anadolu 45. Asliye Ceza	Pride Filmi - BEKSAV

LGBTİ+'lara kapalı olan meydanlarda insan hakları karşıtı nefret odaklarına özgürce kullanıldı. "Dursun Bu Hayasızca Akın" sloganıyla çağrısı yapılan nefret mitingi⁶⁷ 2024'te de İstanbul sokaklarında LGBTİ+'lara dönük şiddeti cesaretlendirdi. AKP'li Fatih Belediyesinin aktif destek verdiği nefret mitinginin⁶⁸ katılımını arttırmak için önceki yıllarda olduğu gibi 2024'te de RTÜK Başkanı kurulun bu yönde kararı olmamasına rağmen çağrı ses ve video kayıtlarını kamu spotu olarak duyurdu.⁶⁹ Kaos GL'nin 2022'de RTÜK başkanının benzer kararına karşı 2 Kasım 2022'de açtığı davanın reddedilmesine karşı yaptığı temyiz başvurusu ise hala Danıştay'da incelenmeyi bekliyor.

İfade özgürlüğü yalnızca toplanma hakkının değil diğer bütün ifade araçlarının engellenmesiyle ihlal edildi. RTÜK bazen başkanının açık tehditleri⁷⁰ bazen uyguladığı para cezalarıyla⁷¹ medyada LGBTİ+ görünürlüğü engellerken, LGBTİ+ unsuru taşıyan kültür etkinlikleri kamu kurumlarının desteğini çekmesi için gerekçe oldu.⁷² 2023'te olduğu gibi 2024'te de LGBTİ+'ların sanatsal ifade özgürlükleri yasaklama ve iptal kararlarıyla ihlal edildi.⁷³ Sergiler yasaklandı.⁷⁴ Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kurulu ise sansür kurulu olarak çalışmaya devam etti.⁷⁵ Üniversitelerde hekim andlarında geçen cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ifadeleri⁷⁶ yasaklansa da çoğu zaman bu durum öğrenciler tarafından protesto edildi.⁷⁷ Bazı üniversitelerde yetkilileri andı doğru okuyan öğrenci ve velilerine tepki gösterdi.⁷⁸ LGBTİ+'ların hak ihlalleri konusunda aktif olan üniversiteler zaman zaman eğitim haklarını doğrudan sınırlamanın yolları için diğer kamu kurumlarından görüş dahi istedi.⁷⁹ LGBTİ+ bayrağının kamusal alanda kullanımı gözaltı gerekçesi olarak kullanıldı.⁸⁰

67 <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/istanbulda-lgbt-propagandasina-karsi-buyuk-aile-bulusmasi-basladi/3330814>

68 <https://www.birgun.net/haber/gerici-yuruyuse-belediye-destegi-559412>

69 <https://www.evrensel.net/haber/528267/nefret-yuruyusu-3-kez-duzenlendi-lgbti-dernekleri-cinsiyet-esitiligi-hedef-alindi>

70 <https://www.24saatgazetesi.com/rtuk-baskani-lgbt-iceren-dizi-ve-film-oneren-mediascopea-gozumuz-uzerlerinde>

71 <https://www.haber7.com/guncel/haber/3444756-buyuk-tepki-toplamisti-sapkin-yapima-rtuk-cezayi-kesti>

72 <https://www.unikuir.org/haberler/bakanlik-lgbt-propagandasi-yapiyor-denen-festivalden-logosunu-cekti-21-04-2024>

73 <https://susma24.com/dolu-kadehi-ters-tut-konseri-gaziantep-te-iki-kez-iptal-edildi/>

74 <https://artiGercek.com/guncel/sergi-yasagina-karsi-10-istanbul-trans-onur-haftasindan-aciklama-bizi-yasaklarla-silemezsiniz-310835h>

75 <https://www.resmigazete.gov.tr/ilanlar/eskiilanlar/2024/05/20240522-4-4.pdf>

76 <https://www.birgun.net/haber/boluda-hekimlik-andina-cinsel-yonelim-yasaklamasi-539550>

77 <https://www.pervinkaplan.com/detay/bu-da-oldu-hekimlik-andini-degistirdiler-ogrencilerden-sessiz-protesto/29162>

78 <https://abcgazetesi.com/ogrenciler-sansure-inat-hipokrat-yeminini-okudu-dekan-yardimcisi-salonu-bosalttirdi-753028>

79 <https://kaosgl.org/haber/anadolu-universitesi-onur-yuruyusunda-gozaltina-alinan-ogrencilerin-egitim-hayatina-devam-edip-edemeyecegini-mahkemeye-sordu>

80 <https://x.com/bizotsirin/status/1853097841574515121>

LGBTİ+'ları koridorlarında görmeye tahammülü olmayan TBMM⁸¹ Başkanlığı, LGBTİ+ karşıtı nefret odaklarını ise makamında ağırladı.⁸² TBMM bu sene de insan hakları karşıtlığının çatısı olmaya devam etti. Meclis LGBTİ+'ların bazen hedef gösterildiği⁸³, bazen kamusal kaynakların LGBTİ+ karşıtlığına harcanmasına karar verildiği⁸⁴, bazen de LGBTİ+ varoluşunun rahatlıkla eleştirilebildiği bir yer oldu.⁸⁵ TBMM Çocuk Hakları Alt Komisyonuna göreyse "deprem bölgesinde 2 tehdit var: LGBTİ ve PKK."⁸⁶ İktidar partisine mensup belediye meclis üyeleri de görev yaptıkları yerleri TBMM'ye benzetmek için ellerinden geleni yaptı.⁸⁷

81 <https://kaosgl.org/haber/polisler-uzerinde-gokkusagi-renkleri-bulunan-cantanin-meclis-e-alinmasini-engelledi>

82 <https://www.24saatgazetesi.com/tbmm-baskani-kurtulmus-buyuk-aile-platfomu-uyelerini-kabul-etti>

83 <https://kaosgl.org/haber/cocuk-haklari-alt-komisyonu-nda-lgbti-lar-hedef-gosterildi>

84 <https://kaosgl.org/haber/butce-teklifinde-ailenin-korunmasi-ve-guclendirilmesi-ne-16-milyar-lira-odenek-ayrildi>

85 <https://kaosgl.org/haber/dijital-mecralar-komisyon-baskani-yayman-instagram-sansurunde-mevzuyu-yine-lgbt-lere-getirdi>

86 https://kisadalga.net/haber/detay/komisyon-raporuna-gore-deprem-bolgesinde-2-tehdit-var-lgbti-ve-pkk_105826

87 <https://kaosgl.org/haber/ibb-meclisi-nde-akp-lilerin-homofobisi-oturuma-ara-verdirdi>

İktidar koalisyonunun küçük ortağı LGBTİ+ karşıtı anayasa ajandasının propagandasını sürdürürken⁸⁸, bu propaganda büyük ortağın gündeminde her zamanki güncelliğini korumaya devam etti.⁸⁹

Türkiye İnsan İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK) LGBTİ+'ların ayrımcılık başvurularını kabul etmemeye devam ederek yapısal ihlalin sürmesine neden oluyor. LGBTİ+'ların kötü muamele iddiaları da TİHEK'i ikna edebilmiş değil.⁹⁰ BM İnsan Hakları Komitesi, Türkiye için yayımladığı sonuç gözlem raporunda ,Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununu, Kurumun cinsel yönelim veya cinsiyet kimliğine dayalı ayrımcılığı ele alabilmesini sağlayacak şekilde değiştirilmesi gerektiğine dikkat çekti.⁹¹ Komitenin Türkiye Cumhuriyeti devletiyle girdiği yapıcı diyalogda ise devlet delegasyonu, Komiteyi, LGBTİ+'ların aile yapısı için bir tehdit olduğu konusunda ikna etmeye çalışmıştı.⁹²

LGBTİ+'lara dönük nefret üreten bu atmosfer onların yaşam haklarını da tehlikeye sokuyor. İlişki teklif etti beyanları failer açısından haksız tahrik indiriminin kapısını açan bir anahtara dönüştü.⁹³ Failer kimi zaman tutuklu yargılansa da⁹⁴ bazı sanıklara zamanaşımı ışığı çoktan görünmüş durumda.⁹⁵ Bu cezasızlık ortamı mülteci yaşamlara da mal oldu.⁹⁶

Cinsiyetin hukuken tanınmasının yasal dayanağı olan Türk Medeni Kanununun 40. maddesinin bedensel, zihinsel ve hormonal müdahaleyi zorunlu tutarak sistematik kişi bütünlüğü hakkı ihlaline yol açan mevcut yapısı sorun üretmeye devam ederken transların hormona erişimi daha da zorlaştırıldı.⁹⁷ Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun, transların cinsiyet uyum süreçlerinde kullandıkları hormon replasman terapisi ilaçlarının bir kısmına e-reçete zorunluluğu getirmesine "Trans+'ların hormona erişimi engellenemez" sloganlarıyla barışçıl tepki gösterenlerse darp edilerek gözaltına alındılar.⁹⁸

88 <https://kaosgl.org/haber/mhp-den-lgbti-karsiti-anayasa-degisikligi-onerileri>

<https://kaosgl.org/haber/mhp-li-yurdakul-lgbti-karsiti-ajandalarini-paylasti-azgin-azinlik-propaganda-tehdit>

89 <https://www.ozgurkoceali.com.tr/haber/20247780/cumhurbaskani-erdogandan-kabine-toplantisi-sonrasi-yeni-anayasa-mesaji>

90 <https://www.tihekgovtr/public/images/kararlar/ux9irm.pdf>

91 <https://docstore.ohchr.org/SelfServices/FilesHandler.ashx?enc=6QkG1d%2FPPRICAqhKb7yhshMktQJn68GxgXXTdAYdq%2FteaTJMspyDynCEeObLWAVym45ZNOfcPk4GVzJ9faj5V9oL2DeAiAUzMxakFYzxDfOn3CtViljb80EhreED5X>

92 <https://kaosgl.org/haber/turkiye-heyeti-bm-insan-haklari-komitesi-nde-lgbti-lar-aile-yapisi-icin-bir-tehdit-dedi>

93 <https://www.posta.com.tr/gundem/escinsel-iliski-teklif-ettigi-icin-oldurdum-dedi-yaptigi-paylasim-tuyler-urperrti-2758519>

94 <https://kaosgl.org/haber/diyarbakir-da-trans-kadin-cinayeti-iki-supheli-tutuklandi>

95 <https://kaosgl.org/haber/mahkeme-istirarla-aile-fertilinin-ifadesine-basvurumuyor>

96 <https://ekmekvegul.net/index.php/gundem/adana-lgbti-dayanismani-sinir-disi-edilen-multeci-trans-kadin-yasamini-yitirdi>

97 <https://kaosgl.org/haber/hormon-replasman-terapisinde-kullanilan-ilaclara-e-recete-zorunluluğu-getirildi>

98 <https://sendika.org/2024/11/transların-hormona-erisimi-engellenemez-diyen-38-kisi-gozaltina-alindi-715395>

Nefret suçları artarak devam ediyor. Yalnızca yaşam hakkı değil vücut bütünlüğüne saldırı LGBTİ+'ların 2024'te de karşı karşıya kaldığı bir gerçek oldu. Gasp⁹⁹; darp¹⁰⁰, komşu şiddeti¹⁰¹, komşu tacizi¹⁰², aile şiddeti, bıçaklanma¹⁰³, pompalı silahla saldırı¹⁰⁴ gibi saldırılar 2024'te de LGBTİ+'lara dönük eylemlerin biçimlerini teşkil etti. Akran danışmanlığı alan örgütler ise LGBTİ+'lara dönük kolluğun şikayet almama eylemlerini rapor ediyor. Nitekim Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Komite de Türkiye'ye 2024'te sunduğu sonuç gözlem raporunda özellikle kırsal bölgelerde ve lezbiyen, gey, biseksüel ve trans bireyler söz konusu olduğunda toplumsal cinsiyete dayalı ve aile içi şiddet şikayetlerinin sıklıkla reddedildiğini kayda geçirdi.¹⁰⁵

99 <https://kaosgl.org/haber/diyarbakir-da-transfobik-saldiri>

100 <https://www.yeniakit.com.tr/haber/escinsel-sapkinligi-gina-getirdi-vatandastan-sapkin-fatih-ureke-dayak-1883494.html>

101 <https://www.youtube.com/watch?v=GG-k8PMmnc8>

102 <https://bianet.org/haber/izmir-de-komsulari-trans-kadina-saldirdi-avukat-destegi-istiyorum-297754>

103 <https://www.gazeteduvar.com.tr/izmirde-lgbti-bireye-evinde-bicakli-saldiri-haber-1705602>

104 <https://kaosgl.org/haber/bornova-sokak-ve-cevresinde-trans-kadınların-evlerine-pompalı-tufekli-saldiri>

105 <https://docstore.ohchr.org/SelfServices/FilesHandler.ashx?enc=6QkGId%2FPPrICAqhKb7yhsvJXP2%2B500L9036bf%2F9eY-NuWIF4vseeSBQGdDwKcDhXeQvdpWBxS7faNQoJzGppZgo7ezhxcynNXnQrXBJVp4KtXtnRiId%2FkR2B08jzYHi> (Paragraf 41)

Kişiler cinsiyet kimlikleri¹⁰⁶ veya cinsel yönelimleri¹⁰⁷ nedeniyle mal ve hizmetlere erişimde ayrımcılıkla karşılaştı, LGBTİ+ kapsayıcı işletmeler ise esnaf baskısına ve tacizine maruz bırakıldı.

SÖZDE ONARIM PRATİKLERİ

BM İşkenceye Karşı Özel Raportör, psikiyatri kurumlarına ve diğer kurumlara istem dışı yatırılma, elektroşok uygulaması, fiziksel ve psikolojik hasara sebep olabilen diğer “caydırma tedavileri” de dâhil olmak üzere, cinsel yönelimi veya cinsiyet kimliğini değiştirmek için uygulanan zorla tedavilere dair endişelerini dile getirmiştir.¹⁰⁸ Nitekim Dünya genelinde 200 binden fazla psikiyatristi temsil eden Dünya Psikiyatri Birliği, cinsel yönelimin değiştirilebileceğini iddia eden onarım terapilerinin’ bilimsel olmadığını ve etik dışı olduğunu açıklamıştı.¹⁰⁹ İşkence ve kötü muamele yasağının ihlali anlamına gelebilen sözde onarım pratikleri birçok ülkede yasaklanırken¹¹⁰; Türkiye’de serbest. Devlete ait haber ajansı sözde onarım pratiklerinin yaygınlaştırılmasına aracılık ederken¹¹¹, bunun savunulmasına ve propagandasına herhangi bir idari engel söz konusu değil.¹¹² Sözde onarım pratiklerinin propagandasını yapan medya kuruluşları arasında Basın İlan Kurumu aracılığıyla kamu fonlarından yararlananlar da var.¹¹³

106 <https://halktv.com.tr/magazin/cinsiyet-degistiren-meli-bendeli-gittigi-mekandan-kovuldu-849073h>

107 <https://www.cumhuriyet.com.tr/siyaset/iyi-partili-baskandan-cirkin-ifade-lezbienlerin-mesken-tuttugu-bir-2219962>

108 İşkenceye Karşı Komitenin Çin Hakkında Sonuç Gözlemleri (CAT/C/CHN/CO/5), 2016, parag. 55; İnsan Hakları Komitesinin Ukrayna Hakkında Sonuç Gözlemleri (CCPR/C/UKR/CO/7), 2013, parag. 10; İşkenceye Karşı Özel Raportörün Raporu (A/56/156), 2001 parag. 24.

109 <https://kaosgl.org/haber/dunya-psikiyatri-birligi-onarim-terapilerirsquo-topluma-zarar-veriyor>

110 <https://bianet.org/haber/yunanistan-onarim-terapisi-ni-yasakladi-261744>

<https://bianet.org/haber/fransa-onarim-terapisi-ni-yasakladi-255163>

<https://www.bbc.com/turkce/articles/cpezle71vj7o>

111 <https://www.aa.com.tr/tr/ayrimcilikhatti/ayrimcilik/es-cinsellik-dayatmasi-terapi-almak-isteyenlerin-onunde-engel/1820712>

112 <https://www.milatgazetesi.com/yazarlar/escinsellestiremediklerimizdenmisiniz-7987/>

<https://www.youtube.com/watch?v=l-RUGdyPSzg>

113 <https://www.yenisafak.com/hayat/butun-inananlar-insanliga-acilmis-bu-savasta-muttefikiz-4592369>

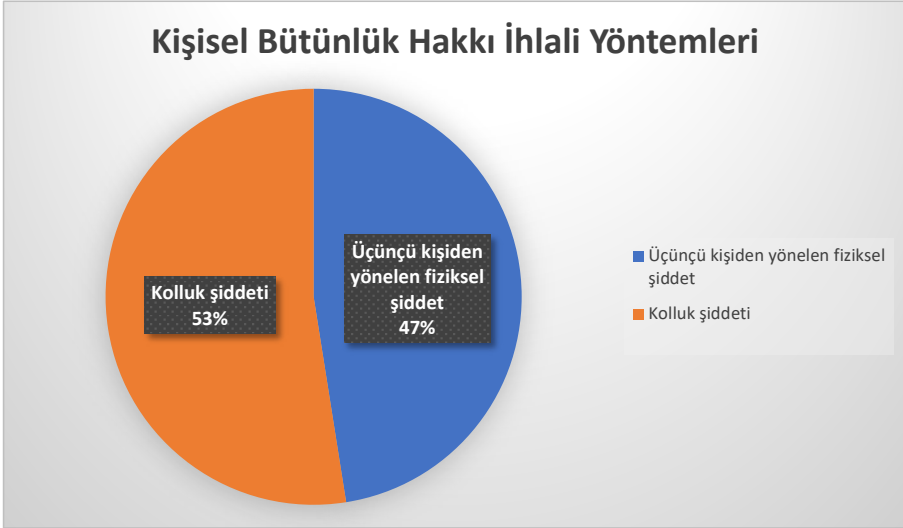
D. LGBTİ+'LARIN TEMEL HAKLAR BAKIMINDAN DURUMU

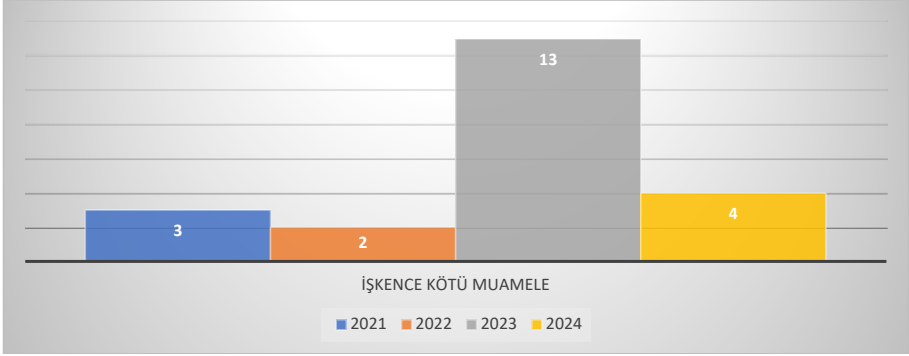
1. Yaşam Hakkı

Yaşam hakkı usul boyutu ile iki ayrı vakada ihlal edilmiş, üçü de nefret cinayeti olmak üzere beş ihlal raporlanmıştır. Nefret cinayetleri doğrudan yaşam hakkını ihlal ederken, nefret cinayetleri nedeniyle yapılan yargılamalarda delil toplamama, cezasızlık, uzun süre yargılama gibi usul ihlalleri yapılmıştır.

2. İşkence ve Kötü Muamele Yasağı ile Kişisel Bütünlük Hakkı

21 gözaltına alınırken şiddet vakası olmak üzere 24 işkence ve kötü muamele yasağı ihlali ile 27 kişisel bütünlük hakkı ihlali olmak üzere **bu başlıkta toplam 51 ihlal raporlanmıştır.**

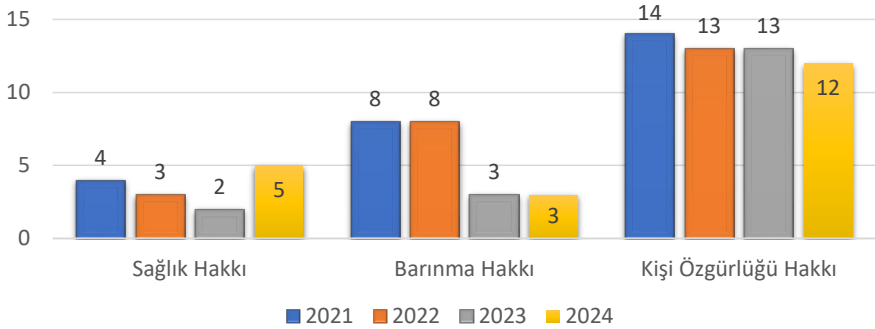

Cinsiyetin hukuken tanınması hormonal ve cerrahi müdahale şartına bağlı olduğundan, tanınmanın yasal dayanağı olan Türk Medeni Kanunu 40. maddesi sistematik olarak ihlal üretmeye devam etmektedir.

İnterseks bedenlere doğum sonrasında tıbbi zorunluluk olmamasına rağmen ebeveyn rızasına dayalı olarak yani kişinin kendi rızası olmaksızın cinsiyet atama amaçlı cerrahi ve hormonal müdahaleler yapılmaktadır.

3. Kişi Özgürlüğü Hakkı

128 ihlalin raporlandığı bu başlık, bir tutuklama ve iki de geri gönderme merkezinde zorla tutulma uygulamasını içermektedir. Özellikle barışçıl gösterilere katılan LGBTİ+'ların gözaltına alınması şeklinde senelerdir süren bu ihlal kategorisinde sayılar önceki yıllara göre azalmış olsa da gözaltı öncesi şiddet uygulamaları devam etmektedir. Sayıdaki bu azalmanın gelecek sene açılacak ceza davalarında da bir azalmaya yol açması beklenmelidir.

4. Özel Hayat Hakkı

16 ihlal raporlanan bu hak kategorisinde yedi ayrı vakada kişisel bilgiler rıza dışında ifşa edilmiştir. Cinsiyetin hukuken tanınması alanındaki sistematik engellemeler, bir özel hayat alanı olan cinsiyetle ilişkili olarak bu kategoride de ihlal üretmektedir. Transların cinsiyetin hukuken tanınması sonrası diploma gibi güncel belgelerde değişiklik talepleri, Anayasa Mahkemesi kararının varlığına ve engelleyici bir norm bulunmamasına rağmen hala engellenmektedir. İsim hakkı dört ayrı vakada ihlal edilmiştir.

5. Seyahat Etme Hakkı

Bu kategoride bir ihlal raporlanmıştır. Bu ihlal İstanbul Valisinin barışçıl toplanma hakkını kullanmak isteyen onur yürüyüşçülerinin toplanma alanına ulaşmasını engellemek için metro seferlerini durdurmasından kaynaklanmıştır. Kaç kişinin karardan etkilendiği bilinmemektedir.

6. Barınma Hakkı

Bu kategoride üç ihlal raporlanmıştır. Ancak bunlar da olay bazlı raporlamadır ve nedeni ev kapatma kararlarıdır. Dolayısıyla etkilenen kişi sayısını değil, idari işlem sayısını içermektedir.

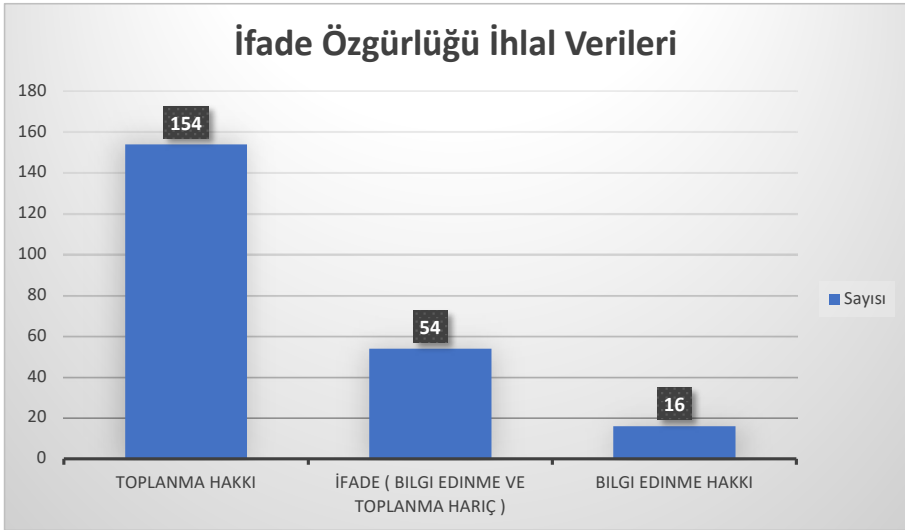
7. Bilgi Edinme Hakkı

Aralarında İçişleri Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumunun da bulunduğu kurumlara yapılan bilgi edinme başvuruları reddedilmiş, cevap verilmemiş veya ilgisiz yanıt verilmiştir. **Bu kategoride 16 ihlal raporlanmıştır.** Bilgiye erişimin engellenmesi, dolaylı olarak ifade özgürlüğü kullanımının da engellenmesidir. Belediyeler nezdindeki ihlaller yalnızca iktidar koalisyonu değil, muhalefet belediyelerinden de kaynaklanmıştır.

8. İfade Özgürlüğü

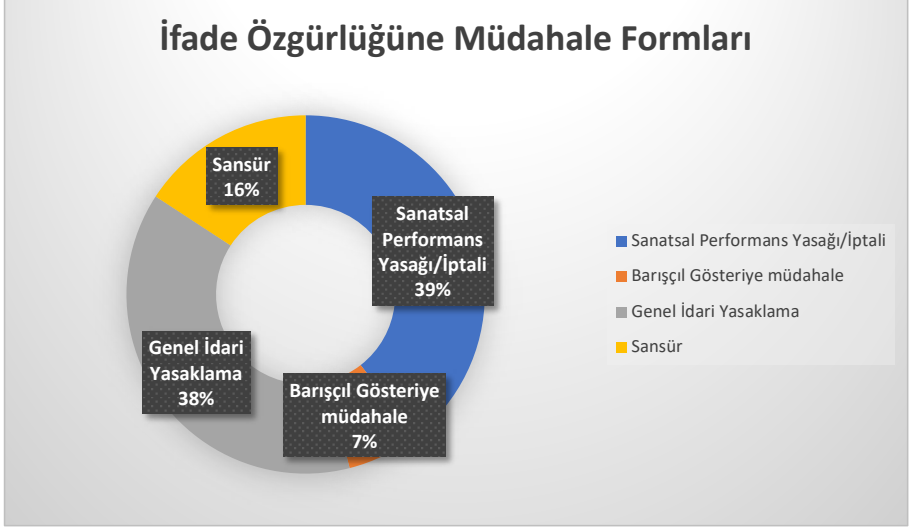
Bilgi edinme ve toplanma haklarından ayrı olarak ifade özgürlüğü başlığı altında 54 ihlal raporlanmıştır. **Toplanma özgürlüğü ve bilgi edinme hakkı ihlalleri de bu sayıya eklendiğinde 216 ifade özgürlüğü ihlali raporlanmıştır.**

İfade özgürlüğü; sanatsal, akademik, politik, kültürel dahil olmak üzere her türlü başlıkta ihlal edilmiştir. Bu ihlallerin bir kısmı bireylere doğrudan uygulanan ihlal eylemlerinden veya eylemsizliklerinden kaynaklanmaktadır. Ancak erişimin engellenmesi, kitapların muzır ilan edilmesi, etkinliklerin yasaklanması gibi kaç kişinin etkilendiğinin bilinmesinin mümkün olmadığı ifade özgürlüğü ihlalleri de söz konusu olmuştur.

9. Toplanma Hakkı

154 toplanma hakkı ihlali raporlanmıştır. Bunların bazıları, örneğin kişilerin barışçıl etkinliğe katılmaları nedeniyle yargılanmaları örneğinde olduğu gibi etkisi bireysel ihlallerdir. Ancak yukarıda da belirtildiği üzere yasaklandığı için gerçekleştirilemeyen etkinlik ve benzeri ihlal eylemleriyle kaç kişinin hakkına müdahale edildiğini bilmek mümkün olmamaktadır.

10. Örgütlenme Hakkı

Bu kategoride 31 ihlal raporlanmıştır. Bu ihlallerin 22'si gereksiz, rutin dışı yapılan ve kimi adeta jandarma sorgusunu andıran dernek denetimlerinden kaynaklanmıştır. Bundan ayrı olarak öğrenci kulüp faaliyetlerine engellemeler veya idari denetimler sonucunda verilen keyfi cezalar da söz konusu olmuştur.

DERNEK DENETİMLERİ

“Sanki onlar (Denetçiler) üstte, biz de alttaki böceklerdik.” (Odak Grup Görüşmesi Katılımcısı - 4 :

LGBTİ+ karşıtı nefret söylemleriyle kamuoyunun yakından tanıdığı eski AKP milletvekili Bülent Turan¹¹⁴; Bakan koltuğunda LGBTİ+ karşıtlığı ve İstanbul Valiliği döneminde LGBTİ+'lara karşı hak ihlallerinin sorumlusu Ali Yerlikaya'nın¹¹⁵ oturduğu İçişleri Bakanlığında; 21.06.2023'ten bu yana Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü teşkilatının da bağlı olduğu Bakan Yardımcısı olarak görev yapıyor.¹¹⁶

Kitle İmha Silahlarının Finansmanının Önlenmesi Hakkındaki Kanunu sonrası dönemde denetimler zaman zaman ceza soruşturmaları taktiklerinin uygulandığı baskınları andırıyor. Denetçiler, çapraz sorgu yapmaya çalışarak aldıkları bilgileri teyit ettirmeye çalışıyor veya danışanlara doğrudan ulaşmaya çalışıyor.

Odak Grup Görüşmesi Katılımcısı - 1 : “Çok soru soruldu. Projeler, programlar, yayın, faaliyet. Bir noktada danışanlarla odak grup görüşmesi yapacaklarını söylediler. Ama yapmadılar.”

Odak Grup Görüşmesi Katılımcısı - 2 : Biz tek tek evrak hazırlarken devamlı ellerinde telefonla yazıyorlardı. Ve yazışmalardan sonra sorular da arttı.

Denetlenmiş dönemlerin denetlenmeyeceğine veya denetlenmiş dönemlerde spesifik olarak denetlenmiş belge ve evrakların denetlenmeyeceğine ilişkin herhangi bir kural olmadığı gibi; denetime gelme sıklığına ilişkin de üst sınır bulunmuyor.

Odak Grup Görüşmesi Katılımcısı - 1 : Yedi gün, full ofiste. 2018'le ilgili belgeler istediler, oysa denetimin 2021 ve sonrası için olduğu söylenmişti. Evrak getir götürle iki buçuk aya kadar devam etti. Belge istedikleri için (Derneğin bulunduğu ile) dönmek zorunda kaldım.

Dernekler, kanuna göre tüzüklerinde gösterilen amaçlar doğrultusunda faaliyet gösterip göstermedikleri, defterlerini ve kayıtlarını mevzuata uygun olarak tutup tutmadıkları açısından denetlenebilirken, denetimlerde doğrudan faaliyetler hatta zaman zaman derneklerin sosyal medya hesapları denetlendi. Yani denetim yasal odağından çoğu zaman çıkıp, örgütlenme özgürlüğünü kullanma biçimleri denetlendi.

114 <https://kaosgl.org/haber/bakan-yardimcisi-turan-cinsiyet-esitligi-bakanligi-ifadesinin-lgbt-nin-simgesi-oldugunu-bilen-insanlariz>

115 <https://www.krttv.com.tr/gundem/bakan-yerlikaya-hicbir-sapkin-dusunce-akiminin-ulkemizin-huzurunu-bozmasina-izin-vermedik-vernemeyecegiz-221223>

116 <https://www.icisleri.gov.tr/icisleri-bakanligi-teskilat-semasi>

Odak Grup Görüşmesi Katılımcısı - 2 :”Tutumları sorgulayıcıydı. Çok uzun sürdü, yorucuydu. Yapılan her faaliyete dair sorgu yaptılar. Sosyal medya hesabına içerik müdahalesinde bulundular. Ceza geldi. Denetlenme değil, sorgu gibiydi.”

Odak Grup Görüşmesi Katılımcısı – 3 :” Cezaya itiraz etmedik, itiraz etmemiz ne-gatife yol açabilirdi. Instagram hesabıyla ilgili savcılığa fezleke iletmışler. Yönetim kurulunda rahatsızlığa yol açtı, örgütlenme motivasyonu azalıyor, insanlar başkan olmak istemiyor.”

Denetimler bittikten sonra derneklere denetimin sonucuna dair geri bildirim vermeleri için denetçilerin veya Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüklerinin uyması gereken bir süre yok. Bazı denetimlerin sonucunda geri bildirim hiç verilmeye-biliyor, bazen sözlü geri bildirim verilebiliyor. Nadiren verilen yazılı geri bildirimlerse genelde ceza veya uyarılar şeklinde oluyor. Denetimler, derneklerin iyileştirilmesi için değil, iyi yönetim ilkelerine aykırı olarak cezalandırılması motivasyonu yapıyor. Cumhurbaşkanı başta olmak üzere üst düzey seçilmiş ve atanmışların yoğun propagandası, muhtemelen, denetçilerin de ceza uygulanmaması halinde kendilerini riskli bir durumda hissetmelerine yol açıyor.

Odak Grup Görüşmesi Katılımcısı - 5 : “Bundan ceza kesecek misiniz diye sordum. “Evet seve seve sizden aldığımız sekiz bin ile devlet kazanmaz” dedi.”

Merkezi otorite dernekleri çalışamaz hale getirme stratejisini benimsemiş durumda. Bu strateji “ahlaksızlığı” yayan, “cinsiyetsizleştirme projeleri yürüten” derneklerin dahi örgütlenemediği “özgür” bir ortam olduğu anlatsını güçlendirirken; aslında aylara dayanan ve/veya tekrarlanan denetimler LGBTİ+ derneklerini çalışamaz hale getirme motivasyonunu açıkça ortaya koyuyor.

Odak Grup Görüşmesi Katılımcısı - 3 : Büyük dernekler denetlenmezken biz denetlendik. Biz bu dernekleri kapatmıyoruz/kapatamıyoruz, nasıl yıldırabiliriz diyerek yapılıyor denetimler.

Denetimlerde mahremiyet hakkı ihlal ediyor. Kişisel sorularla örgüt veya üye profili çıkartılmaya çalışılıyor. Kişilerin özel hayatlarının da sorgulanabildiği bu denetimlerde denetçiler yazılı olmayan ve aslında “derneğin iyiliği için” olduğu söylenen kayıtdışı tavsiyelerde bulunabiliyor.

Odak Grup Görüşmesi Katılımcısı - 5 :”.. ameliyat oldu mu, neden olmadı gibi sorular sordular”

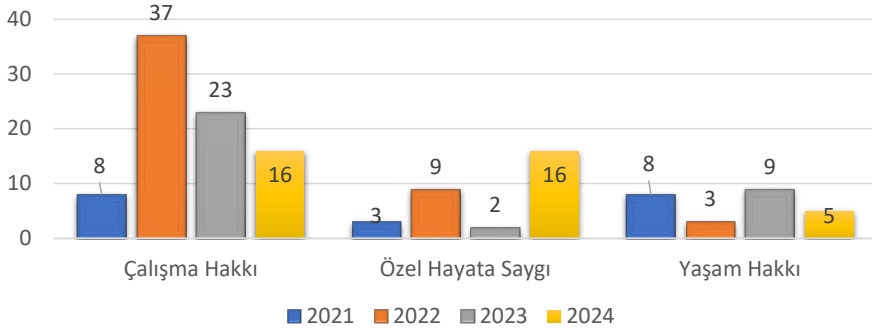
Odak Grup Görüşmesi Katılımcısı – 3: ”Makbuzdaki TC kimlik numaralı doğru mu diye tek tek teyit edildi. Doldurduğumuz podcast yayınları tek tek dinlendi. Hatta tedarikçimizin adresini bildiklerini bile söylediler.”

Dernekler diğer LGBTİ+ derneklerden destek alabildiler. Bununla birlikte kapasite veya uzmanlık desteği veren dernekler de denetlendiler. Dolayısıyla bu denetim girdabı, dayanışmayı da zaman zaman zorlaştırdı.

Benzer süreçleri deneyimlemiş olan Tarlabası Toplum Merkezi etrafında örgütlenmiş aktivistlerin örgütlenme hakkı ise haksız mühürleme kararıyla ihlal edildi.¹¹⁷

11. Çalışma Hakkı

Bu kategoride on ihlal raporlanmıştır. İşyerinde ayrımcılık uygulamaları bu ihlallerin kaynağı olmakla birlikte özellikle trans seks işçilerine dönük engellemeler aynı zamanda çalışma hakkı ihlali anlamına gelmektedir. Öte yandan cinsiyeti hukuken tanınmış trans seks işçilerinin genelevlere kabulü fiilen söz konusu olmamakta, tanınmamış translar açısından buna izin verilmemektedir. Dolayısıyla bu alandaki sistematik ihlaller sürmektedir.

12. Sosyal Güvenlik Hakkı

Bu kategoride bir ihlal raporlanmıştır. Bu da sigortasız çalışmaya zorlama şeklinde gerçekleşmiştir. Bununla birlikte buradaki ihlal alanı da yapısal olduğundan ihlal verisinin vaka olarak açığa çıkması olası değildir. LGBTİ+'lar partnerleri üzerinden sosyal güvenlik hakkına dolayısıyla mülkiyet hakkıyla ilgili meşru beklentilere de (Maaş gibi.) erişememektedir.

117 <https://kaosgl.org/haber/tarlabasi-toplum-merkezi-muhurlendi>

13. Mülkiyet Hakkı

Bu kategoride yedi ihlal raporlanmıştır. Gasp olayları mülkiyet hakkına da müdahale anlamına gelmiştir. Mülkün kullanımına getirilen sınırlamalar bu kategoriyle ilişkilidir. Dolayısıyla ev mühürlemeleri de mülke erişime yapılan kamusal müdahaleler olarak dikkat çekmektedir. Öte yandan evlilik eşitliğinin bulunmaması miras yoluyla mal edinme, yani mülkiyet hakkına getirilen bir müdahaledir ve bunlar sistematik ihlaller olarak dikkat çekmektedir.

14. İtibarın Korunması Hakkı

Bu kategoride üç ihlal raporlanmıştır. Ancak bu üç ihlal vakasından ayrı olarak nefret söylemi ile ilişkili ihlaller yapısaldir. Cumhurbaşkanı dahil seçilmiş veya atanmış üst düzey devlet yöneticilerinin LGBTİ+'ları kimi zaman ahlaksız, kimi zaman sapkın, kimi zaman sapık olarak tanımladığı konuşmaları bir toplumsal kolektif olarak itibarının hedeflenmesi anlamına gelmektedir. Saldırgan nefret söyleminin vulgar hali olan "İbne" kelimesinin medya kuruluşlarında kullanılmasına karşılık¹¹⁸ bu kuruluşlar hala Basın İlan Kurumu aracılığıyla kamusal fonlara erişmekte, herhangi bir yaptırıma maruz bırakılmamaktadır.

15. Yabancıların/Mültecilerin Hakları

Bu kategoride üç ihlal raporlanmıştır.

16. Sağlık Hakkı

Bu kategoride iki ihlal raporlanmıştır. Buna karşın hormona erişime getirilen kısıtlamalar, cinsiyetin hukuken tanınması için katlanılması zorunlu hormonal ve cerrahi müdahaleler, interseks bedenlere tıbben zorunlu olmamasına rağmen yapılan bedensel ve hormonal müdahalelerden kaynaklı sağlık ihlalleri yapısal olarak devam etmektedir.

17. Eğitim Hakkı

Bu kategoride iki ihlal raporlanmıştır. Bununla birlikte eğitimle ilgili hak ihlalleri de esas olarak yapısal bir örüntüden kaynaklanmaktadır. Üniversitelerdeki kulüp faaliyetlerinin engellenmesi, müdahale edilen meslek yeminleri, hetero-normativist eğitim yapısı sistematik hak ihlallerini üretmektedir.

¹¹⁸ <https://www.yeniakit.com.tr/haber/ibnelik-kazandi-yaziklar-olsun-bize-1658380.html>

<https://www.yeniakit.com.tr/yazarlar/ali-karahasanoglu/tek-amaclari-var-anormalligiibneligi-normal-gibi-gostermek-29196.html>

18. Mal ve Hizmetlere Erişim Hakkı

İki ihlalin raporlandığı bu kategoride en temel yapısal sorun Türk Ceza Kanununun 122. Maddesidir. Zira bu madde ayrımcı saikle mal satışından, hizmet satışından ve ev kiralamaktan kaçınmayı bir suç eylemi olarak düzenlemesine karşın, bu eylemlerin cinsel yönelim, cinsiyet kimliği veya cinsiyet karakteristiğinden ileri gelen motivasyonlar gerçekleştirilmesi durumunda suç oluşmamaktadır.

E. TAVSİYELER

Türkiye'nin genel olarak insan hakları özel olarak da LGBTİ+ hakları alanında derinleşen krizin devamlılığına bağlı olarak verdiğimiz tavsiyelerin önceki senelerden farklılaşmadığını belirtmek isteriz. Öte yandan bu tavsiyelerin sınırlı bir liste olmadığını, LGBTİ+'ların gerçek eşitliğinin ve haklara erişiminin sağlanmasının çok kapsamlı bir politikanın hayata geçirilmesi ile mümkün olabileceğini ayrıca belirtiriz.

1. Türkiye Büyük Millet Meclisine

- Yasama süreçlerine LGBTİ+ hak örgütlerini ilgili ölçüsünde, uygun araçlarla dahil edin
- LGBTİ+ haklarını, dolayısıyla insan haklarını daraltma amacını taşıyan yasa ve anayasa tekliflerini reddedin
- Ayrımcılık üreten yasaları, Anayasanın 10. maddesine uygun olarak herkesin yasa önünde eşitliğini tesis edecek şekilde gözden geçirin
- İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin, Türkiye Cumhuriyeti tarafından 18 Nisan 2001 tarihinde imzalanan, Ayrımcılığın Genel Olarak Yasaklanmasına ilişkin 12 No'lu Ek Protokolünü onaylayın
- Türk Ceza Kanunu'nun "Nefret ve Ayrımcılık" başlıklı 122. maddesini, LGBTİ+'ları da ayrımcılığa karşı koruyacak şekilde değiştirin
- İfade özgürlüğünün ihlali aracına dönüşmüş bulunan TCK 216. maddeyi, amacına uygun ve nefret söylemini önlemeye hizmet edecek şekilde değiştirin
- Nefret saikiyle işlenen suçların cezalarını, aynı suçların basit hallerinden yüksek olacak şekilde ayırıştırın
- Cinsiyetin hukuken tanınması önünde bir engele dönüşen Türk Medeni Kanunu'nun 40. maddesinin beden bütünlüğüne ve üreme yeteneğine müdahaleyi zorunlu kılan yapısını öncelikle değiştirerek maddeyi insan hakları standartlarına uygun hale getirin ve beyan sistemini güvence altına alın
- Homofobik ve transfobik nefretin odağı haline dönüşen medya organlarının devlet tarafından finansmanını sağlayan yasaları değiştirin
- İnsan haklarıyla ilgili meclis komisyon ve alt komisyonlarına işlerlik kazandırın

- TİHEK, Kamu Baş Denetçiliği gibi mekanizmaları birer insan hakkı mekanizmasına dönüştürün, bunları her türlü ayrımcılıkla mücadele için yetkilendirin
- Üniversitelerde yaygın şekilde uygulanan ayrımcılığın sona ermesi için Yükseköğretim Kanunu'nda sayılan ana ilkeleri insan hakları standartları ile uyumlaştırarak Anayasanın 10. maddesine uygun şekilde yeniden yazın

2. Cumhurbaşkanlığına

- Nefret söylemi üretmekten vazgeçin, Cumhurbaşkanlığına bağlı bakan ve bürokratların nefret söylemi üretmesini yaptırıma bağlayan kurallar koyun
- Kamu kurumlarına gönderilmiş LGBTİ+ dışlayıcı talimatları geri alın
- Valilikler aracılığıyla fiilen yasaklanmış bulunan toplanma ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı önündeki engelleri kaldırın
- Kolluk güçlerinin gökkuşağı bayrağı, trans bayrağı gibi LGBTİ+ var oluşunu sembolize eden ifade araçları üzerindeki fiili yasaklarını sonlandırın
- Kolluk güçlerinden kaynaklanan işkence ve kötü muamele ile mücadele için eylem planı oluşturun
- Kolluk güçlerinin kişilerin cinsiyet kimliği, cinsel yönelimlerinden kaynaklanan ayrımcı tutumlarını sonlandıracak düzenlemeler yapın
- Şikayet hakkının inkarına yol açan kolluk uygulamalarına son verin, bu hakka erişimi kolaylaştıracak önlemler alın
- Kolluk güçlerinin nefret suçlarıyla mücadele etmesi için özel mekanizmalar geliştirin
- Keyfi ve hak ihlaline neden olacak şekilde gerçekleşen Kabahatler Kanunu ve Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmeliği uygulamalarını sonlandırın
- Evlerin keyfi şekilde kapatılmalarına karşı etkin itiraz prosedürleri getirin
- Ev kapatmaların kaçınılmaz olduğu durumlarda kişilerin barınma ihtiyacını güvence altına alın
- LGBTİ+'lara dönük nefret içeren eylem ve söylemleri kayıt altına alın ve kamuoyuna açıklayın
- İstanbul Sözleşmesini yeniden yürürlüğe sokun
- Üst düzey kamu görevlileri dahil kamu görevlilerinin nefret söylemi ve ayrımcı dil üretme ve yaymalarını önleyici kurallar getirin ve buna ilişkin disiplin mekanizmaları geliştirin
- LGBTİ+'lara dönük nefret söylemini ve nefret eylemlerini kınayın

- Sivil toplumla işbirliği içinde kamu görevlilerinin ayrımcılığı yasaklayan ve eşitliği sağlayan kuralları ne şekilde hayata geçirebilecekleri konusunda rehber olacak meslek içi eğitimler düzenleyin
- Seks işçisi transların kayıtlı çalışmaları önündeki fiili engellere son verin, onları sisteme dahil ederek sosyal haklarını güvence altına alın
- Dernekleşme özgürlüğü önünde engele dönüşmüş denetime ilişkin uygulamalara son verin, Venedik Komisyonunun değerlendirmeleri kapsamında kuralları revize edin
- Çalışma yaşamındaki homofobik ve transfobik ayrımcılıkla mücadele için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına görev tanımı yapın; bu alandaki ayrımcılıkla istihdama erişimi de dahil edecek şekilde mücadele edin
- Anayasanın 10. maddesindeki kanun önündeki eşitlik hükmü kapsamında LGBTİ+'ların sosyal yardım ve sosyal destek programlarına erişimi önünde idareden kaynaklanan engelleri kaldırın
- Kamu hastanelerinde gerçekleştirilen cinsiyet uyum operasyonlarının standartlarını yükseltin
- Asker alma süreçlerindeki ayrımcı ve homofobik/transfobik uygulamalara son verin
- Cezaevlerindeki LGBTİ+ mahpus ve tutukluların yaşam standartlarını yükseltin ve ayrımcı uygulamalara son verin
- Üniversitelerdeki ayrımcı uygulamaların sonlanmasını sağlayacak düzenlemeler yapın, mezun transların diploma ve transkript gibi meslek hayatlarında kullandıkları güncel belgeler üzerindeki isim değişikliği prosedürlerini kolaylaştırın, bu değişikliklerin geçmişi çağrıştıracak versiyonlarını ortadan kaldırın
- Hakim ve savcılara verilecek eğitimlerde LGBTİ+ hakları ve genel olarak ayrımcılığın önlenmesine ilişkin içeriklere yer verin

3. Uluslararası Paydaşlara

a. Avrupa Konseyine

- Türkiye'nin LGBTİ+ haklarına saygı göstermesi için İnsan Hakları Yüksek Komiseri tarafından yapılan çağrılarını etkili şekilde takibini sağlayın
- Türkiyeli yetkililerin nefret söylemlerini her fırsatta ve basın önünde kınayın
- İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi tarafından verilen LGBTİ+ haklarına ilişkin bütün kararların üye devletlerde de uygulanmasını sağlayacak mekanizmaları hayata geçirin

- Bakanlar Komitesinin LGBTİ+ hakları ve genel olarak ayrımcılığa ilişkin tavsiye kararlarının etkili şekilde uygulanması için çaba gösterin
- Türkiye Cumhuriyeti ile kurulan her türden iletişimde LGBTİ+ haklarının yaygın olarak ihlal edildiğine ilişkin raporlara dikkat çekerek yetkileri bu konudaki Konsey standartlarına uygun hareket etmeye çağırın
- Türkiye'deki yargı organları ile yürütülen ortak eğitim projelerinin içeriklerine LGBTİ+ hakları alanındaki konsey standartlarının da yer alması için gerekli düzenlemeleri yapın
- Parlamenterler Meclisi'nin izleme süreçlerinde LGBTİ+ hakları ile ilgili bilgileri çoğaltın ve derinleştirin
- Ortak toplantı ve basın demeçlerinde LGBTİ+ haklarının Avrupa Konseyi açısından bir ortak değer olduğunu vurgulayın
- Konseyin organlarının Türkiye'de LGBTİ+ hakları ile ilgili tavsiyelerinin etkin takipçisi olun

b. Avrupa Birliğine

Yukarıda Konsey'e dönük tavsiyelerin yanı sıra aşağıdakiler tavsiye edilmektedir.

- İnsan haklarının evrenselliği ışığında insan haklarının, jeopolitik konularda bir unsur olarak ele alınmasını reddedin
- Homofobik/transfobik üniversitelerin işbirliği protokollerini iptal ederek buradaki öğrencilerin üniversiteler aracı kılınmaksızın programlardan yararlanmasının araçlarını yaratın
- Fon sağladığınız kamu kurumlarının LGBTİ+ hakları açısından durumunu ölçecek kriterler geliştirin
- Bir Avrupa Konseyi organı olan Irkçılığa ve Ayrımcılığa Karşı Avrupa Komisyonunun izleme raporlarında yer alan tespitlerin ve tavsiyelerin sözcüsü olun

F. SONUÇ

Türkiye bir yandan kendi yasalarını ve Anayasasını ihlal ederek, diğer yandan uluslararası andlaşmalardaki yükümlülüklerini yok sayarak yaygın ve sistematik olarak LGBTİ+'ların temel haklarını ihlal etmektedir. Devlet yetkisini kullanan Cumhurbaşkanı, bakanlar ve diğer siyasi kişiliklerin LGBTİ+'lara dönük artan nefret söylemi dolaylı olarak üçüncü kişilerden LGBTİ+'lara yönelen eylemlerden kaynaklı hak ihlallerini arttırmaktadır.

Devlet bütün organları ve gücüyle LGBTİ+'ları kamusal alandan dışlamaya, LGBTİ+'ların bulunmadığı bir dünya tahayyülünü gerçekleştiremeye de en azından onları gözlerden ve zihinlerden uzak tutmaya odaklı bir politika yürütmektedir.

İnsan hakları fikrinin düşünsel merkezi olan Batı Avrupa ve Kuzey Amerika devletleri Türkiye'ye atfedilen jeopolitik ve jeostratejik "önem" nedeniyle, Körfez ülkeleriyle girmiş oldukları ilişkilerin benzerine Türkiye ile girmektedir. Bu durum yalnızca Türkiye'ye değil sistematik hak ihlallerini LGBTİ+'lar açısından yaygınlaştırılan bütün baskıcı rejimlere cesaret vermekte, yaptıklarının kınanmayacağı fikrine yol açmaktadır. Gelinen aşamada İnsan Hakları Avrupa Mahkemesinin kararlarının dahi yok sayılmasında bu kayıtsızlık halinin etkisi büyüktür. Bu toksik yapı, toksik işbirliklerine de yol açmakta; bölgesel ittifak içi ittifakların zemini oluşturmaktadır. Orban, Erdoğan veya Putin'in iç siyasetlerinde yükselttiği LGBTİ+ karşıtı sesin bu anlamda bütün dünyaya verdiği mesaj gayet açıktır.

Türkiyeli LGBTİ+ örgütleri bu kayıtsızlık halinin fon kaynaklarının kesilmesine yol açmasından haklı bir endişe duymaktadırlar zira insan hakları krizine eşlik eden ekonomik krizin vurduğu sektörlerden biri de sivil toplum ve özel olarak insan hakkı örgütleridir.

Raporumuzun da ortaya koyduğu üzere mevcut trendlerde bir değişim yaşanmaması halinde Türkiye'nin insan hakları krizinin derinleşmesi kaçınılmazdır. Türkiyeli LGBTİ+ hak örgütlerine başvurarak Batı Avrupa ve Kuzey Amerika ülkelerine yaptıkları iltica başvurusu için dayanak belge talep eden LGBTİ+'ların sayısındaki artış, belirttiğimiz krizin Türkiye'yle sınırlı olmadığını ortaya koymaktadır.

Sosyal devletin tasfiye edildiği Türkiye koşullarında eğitim, sağlık, çalışma hakkına erişememek LGBTİ+'lar açısından barınma hakkına erişememek, beslenme hakkına erişememek, kısaca insan onuruna yaraşır yaşam standartlarına erişememek anlamına gelmektedir.

Bütün bu olanlara rağmen şunu da net olarak belirtmeliyiz ki siyasal muhalefet bir kenara bırakılırsa sokakta temel haklarını talep eden on binlerce LGBTİ+'nın ısrarlı mücadelesi, bütün topluma ve geleceğe umut işiği vermektedir.

G. KAYNAKLAR

DEB : Doğrudan Edinilen Bilgi

Link : Köprü, doğrudan bilgi kaynağına götürür

Sıra	Tarih	Link	Olay	Yer	İhlal
1.	8.01.2024	DEB	Muamma Derneği'ne Keyfi Denetim	Mersin	Örgütlenme Özgürlüğü İfade Özgürlüğü, Eğitim Hakkı, İtibarın Korunması Hakkı
2.	11.01.2024	Link	Öğretmenden Homofobi	Aydın	Örgütlenme Özgürlüğü
3.	17.01.2024	DEB	17 Mayıs Derneği'ne Keyfi Denetim	Ankara	İfade Özgürlüğü
4.	2.02.2024	Link	Erişim Engelleme	Türkiye	Örgütlenme Özgürlüğü
5.	6.02.2024	DEB	UniKuir Derneği'ne Keyfi Denetim	Ankara	Örgütlenme Özgürlüğü
6.	6.02.2024	DEB	Kaos GL Derneği'ne Keyfi Denetim	Ankara	Örgütlenme Özgürlüğü
7.	6.02.2024	DEB	Genç LGBTİ+ Derneği'ne Keyfi Denetim	İzmir	Örgütlenme Özgürlüğü
8.	10.02.2024	Link	Kaymakam Yasaklaması, Polis Müdahalesi (11 gözaltı)	İstanbul	Toplanma Hakkı(11), Özgürlük Hakkı(11), İKM Yasağı
9.	16.02.2024	DEB	17 Mayıs Derneğine Keyfi Denetim	Ankara	Örgütlenme Özgürlüğü
10.	22.02.2024	Link	Kuirfest Yasaklandı (23 Etkinlik ve Gösterim)	Ankara	Toplanma Hakkı(23), İfade Özgürlüğü (23)
11.	23.02.2024	DEB	Israrlı Takip, Taciz, Hakaret	Anonim	Kişisel Bütünlük Hakkı, İtibarın Korunması Hakkı
12.	23.02.2024	DEB	Kurumun İsim Değişikliği Kararına Uygun İşlem Yapmaması	Anonim	Özel Hayat Hakkı
13.	29.02.2024	Link	Bayram Sokakta Ev Mühürleme	İstanbul	Mülkiyet Hakkı, Barınma Hakkı, Çalışma Hakkı
14.	1.03.2024	Link	Trans Kadına Saldırı	Ankara	Kişisel Bütünlük Hakkı
15.	6.03.2024	DEB	Değişen İsmi İşyerinde Israrlı Kullanımı	Anonim	Özel Hayat Hakkı
16.	26.03.2024	Link	Hastanede Nefret	İstanbul	İfade Özgürlüğü, Örgütlenme Özgürlüğü, Mülkiyet Hakkı
17.	2.04.2024	Link	Yeryüzü Sofrasına Polis Saldırısı (8 Gözaltı)	İstanbul	Toplanma Hakkı(8), Özgürlük Hakkı(8)
18.	21.04.2024	Link	Kültür Bakanlığı Festivalden Desteğini Çekti	İstanbul	İfade Özgürlüğü
19.	17.04.2024	DEB	Kamu Kurumunda Sözlü Psikolojik Taciz	Anonim	Kişî Bütünlüğü Hakkı

Sıra	Tarih	Link	Olay	Yer	İhlal
20.	18.04.2024	Link	Trans Kadının HIV Statüsüne Doktor İfşası	İzmir	Özel Hayat Hakkı
21.	1.05.2024	DEB	Kamu Kurumunda Sözlü Psikolojik Taciz	Anonim	Kişi Bütünlüğü Hakkı
22.	2.05.2024	DEB	Dernek Faaliyeti Keyfi İdari Para Cezasına İtiraza Red	Ankara	Örgütlenme Özgürlüğü
23.	4.05.2024	DEB	Kişisel Bilginin Kamusal Alanda İfşası	Anonim	Özel Hayat Hakkı
24.	7.05.2024	Link	Konser İptali	Gaziantep	İfade Özgürlüğü, Çalışma Hakkı
25.	9.05.2024	Link	Konser İptali	Gaziantep	İfade Özgürlüğü, Çalışma Hakkı
26.	10.05.2024	DEB	Pembe Hayat Derneği'ne Keyfi Denetim	Ankara	Örgütlenme Özgürlüğü
27.	14.05.2024	DEB	Partnerden Tehdit, Şiddet, İfşa	Anonim	Kişisel Bütünlük Hakkı, Özel Hayat Hakkı
28.	20.05.2024	DEB	Fiziksel Taciz	Anonim	Kişisel Bütünlük Hakkı
29.	21.05.2024	Link	Faile indirimli ceza	Ankara	Kişisel Bütünlük Hakkı
30.	21.05.2024	DEB	LİSTAG Derneği'ne Keyfi Denetim	İstanbul	Örgütlenme Özgürlüğü
31.	22.05.2024	Link	Üç Yayın Muzır İlan Edildi	Türkiye	İfade Özgürlüğü
32.	23.05.2024	Link	Translara Pompalı Tüfekle Saldırı ve Hakaret	İzmir	Kişisel Bütünlük Hakkı, İtibarın Korunması Hakkı
33.	25.05.2024	DEB	Kişisel Bilginin Kamusal Alanda İfşası	Anonim	Özel Hayat Hakkı
34.	26.05.2024	DEB	LGBTİ+'ya Kimlik Nedeniyle İşten Çıkarma	Anonim	Çalışma Hakkı
35.	1.06.2024	Link	Ücretsiz İki Çevrimiçi Oyuna Türkiye'de Yasak	Türkiye	İfade Özgürlüğü
36.	3.06.2024	Link	Trans Kadın İşten Atıldı	Manisa	Çalışma Hakkı
37.	4.06.2024	DEB	LGBTİ+'ya Atanmış Aile Şiddeti	Anonim	Kişisel Bütünlük Hakkı
38.	9.06.2024	Link	Basın Açıklaması ve Yürüyüşe Polis Saldırısı, Gözaltı (10)	Eskişehir	Toplanma Hakkı(10), Özgürlük Hakkı(10), İKM Yasağı
39.	15.06.2024	Link	Hekim Andına Sansür	Ankara	İfade Özgürlüğü, Sağlık Hakkı
40.	18.06.2024	Link	RTÜK Başkanından Medyascope'a Tehdit	Türkiye	İfade Özgürlüğü
41.	23.06.2024	Link	Hekim Andına Sansür	Bolu	İfade Özgürlüğü, Sağlık Hakkı
42.	23.06.2024	Link	Trans Onur Yürüyüşü Yasaklama ve Gözaltıları (2)	İstanbul	Toplanma Hakkı(2), Özgürlük Hakkı(2)
43.	23.06.2024	Link	Validen Metro Yasağı	İstanbul	Toplanma Hakkı, Seyahat Özgürlüğü
44.	24.06.2024	Link	Plaja "Lezbiyen" Yasağı	Bursa	Mal ve Hizmete Erişimde Ayrımcılık

Sıra	Tarih	Link	Olay	Yer	İhlal
45.	27.06.2024	Link	TBMM Başkanlığından Ayrımcı Uygulama	Ankara	İfade Özgürlüğü, Siyasi Katılım Hakkı
46.	27.06.2024	Link	Homofobik nefret cinayeti	İstanbul	Yaşam Hakkı (Usul Boyutu)
47.	28.06.2024	Link	Hekim Andına Sansür	Ordu	İfade Özgürlüğü, Sağlık Hakkı
48.	30.06.2024	Link	Yürüyüş Öncesi Valilikten Yasaklama	İstanbul	Toplanma Hakkı
49.	30.06.2024	Link	22. Onur Yürüyüşünde Gözaltılar (15)	İstanbul	Toplanma Hakkı(15), Özgürlük Hakkı(15)
50.	1.07.2024	Link	Onur Haftası Yasaklandı	Antalya	Toplanma Hakkı
51.	4.07.2024	Link	Trans Kadın Lokantadan Atıldı	İstanbul	Mal ve Hizmete Erişimde Ayrımcılık
52.	4.07.2024	DEB	Hekim Andına Sansür (AFSÜ)	Afyonkarahisar	İfade Özgürlüğü, Sağlık Hakkı
53.	5.07.2024	Link	Sanatçıya LGBTİ+ İptali	Afyonkarahisar	İfade Özgürlüğü, Çalışma Hakkı
54.	7.07.2024	DEB	Şikayeti Almama	Anonim	Kişisel Bütünlük Hakkı, Özel Hayat Hakkı
55.	8.07.2024	DEB	6284 ile Koruma Talebinin Cinsiyet Nedeniyle Reddi	Anonim	Kişisel Bütünlük Hakkı
56.	9.07.2024	Link	HIV Statüsü İfşa Edilen Trans Kadına Sınırdışı	Adana	Özel Hayat Hakkı, İltica Hakkı
57.	11.07.2024	Link	LGBTİ+ Aktivistine Twitter Tutuklaması	İstanbul	İfade Özgürlüğü, Özgürlük Hakkı
58.	11.07.2024	Link	Trans Memurietten Atıldı	İzmir	Çalışma Hakkı
59.	12.07.2024	Link	Yasakçı Kaymakamdan Sergi Yasağı	İstanbul	İfade Özgürlüğü
60.	12.07.2024	Link	SGK'dan Kaos GL'ye 110 Bin TL Para Cezası (3)	Ankara	Örgütlenme Özgürlüğü
61.	13.07.2024	DEB	Cinsiyet Uyum Yargılamasında Falloplastiyeye Zorlama	Anonim	Kişisel Bütünlük Hakkı
62.	13.07.2024	Link	Trans Kadın Evinde Bıçaklandı	İzmir	Kişisel Bütünlüğü Hakkı
63.	14.07.2024	Link	Basın Açıklamasına Polis Müdahalesi, 4 Gözaltı	Antalya	Toplanma Hakkı(4), Özgürlük Hakkı(4)
64.	17.07.2024	Link	Sosyal Medyada Özel Hayat İfşası	Türkiye	Özel Hayat Hakkı
65.	17.07.2024	DEB	Lambda İstanbul Derneğine Keyfi Denetim	İstanbul	Örgütlenme Özgürlüğü
66.	18.07.2024	Link	Gizli Kamera İddiası	Türkiye	Özel Hayat Hakkı
67.	19.07.2024	Link	Toplanma Hakkına Ceza Davası (11 Kişi)	İstanbul	Toplanma Hakkı(11)
68.	23.07.2024	Link	Trans Kadına Komşularından Taciz	İzmir	Kişisel Bütünlüğü Hakkı, Barınma Hakkı
69.	24.07.2024	Link	RTÜK'ten Para Cezası	Türkiye	İfade Özgürlüğü

Sıra	Tarih	Link	Olay	Yer	İhlal
70.	24.07.2024	DEB	Cinsiyet Uyum Yargılamasında Fallop- lastiye Zorlama	Anonim	Kişisel Bütünlük Hakkı
71.	27.07.2024	Link	TRT'den Olimpiyat Açılışına LGBTİ+ Sansürü	Türkiye	İfade Özgürlüğü
72.	27.07.2024	Link	Sınırdışı Edilen Trans Kadın Öldürüldü	Suriye	Yaşam Hakkı, Yabancı/Mül- teci Hakkı
73.	28.07.2024	DEB	Transa Aile Şiddeti	Anonim	Kişisel Bütünlük Hakkı
74.	31.07.2024	DEB	Cinsiyet Uyum Sürecindeki Çalışana İşyerinde Ayrımcılık	Anonim	Çalışma Hakkı
75.	1.08.2024	Link	Boğaziçi Üniversitesi'nde Film Sansürü	İstanbul	İfade Özgürlüğü
76.	1.08.2024	Link	Boğaziçi Üniversitesinde Kulübe Sosyal Medya Sansürü	İstanbul	Örgütlenme Özgürlüğü, İfade Özgürlüğü
77.	2.08.2024	DEB	Cinsiyet Uyum Sürecindeki Çalışana İşyerinde Ayrımcılık	Anonim	Çalışma Hakkı
78.	7.08.2024	DEB	Değişen İsmi İşyerinde Israrlı Kullanımı	Anonim	Çalışma Hakkı, Özel Hayat Hakkı
79.	7.08.2024	Link	Oyun Sitesine Erişim Engeli	Türkiye	İfade Özgürlüğü
80.	11.08.2024	Link	Komşuya Lezbilyen Baskını	İstanbul	Özel Hayata Saygı, Kişisel Bütünlük Hakkı
81.	12.08.2024	Link	Çizgi Roman Sitesine Yeniden Erişim Engeli	Türkiye	İfade Özgürlüğü
82.	14.08.2024	Link	Mağdur Gözaltında Fail Serbest	İstanbul	Kişi Bütünlüğü Hakkı, Özgürlük Hakkı
83.	16.08.2024	Link	Basın Açıklamasına Dava (4)	Antalya	Toplanma Hakkı(4)
84.	18.08.2024	Link	Hikaye yazma ve okuma sitesi Watt- pad'e erişim engeli	Türkiye	İfade Özgürlüğü
85.	22.08.2024	Link	TİHEK'ten Mahpusa Kabul Edilemezlik Kararı	Hatay	İKM Yasağı
86.	1.09.2024	DEB	LGBTİ+'ya Kimlik Nedeniyle İşten Çıkarma	Anonim	Çalışma Hakkı
87.	3.09.2024	Link	Onur Yürüyüşü Katılımcılarına Dava (10)	Eskişehir	Toplanma Hakkı(10)
88.	5.09.2024	Link	Sigortasız Çalıştırılan Trans Erkek İşten Atıldı	İstanbul	Çalışma Hakkı, Sosyal Güvenlik Hakkı
89.	7.09.2024	Link	Sanatçıya Uçağa Binerken Saldırı	İstanbul	Kişi Bütünlüğü Hakkı
90.	15.09.2024	Link	Trans Kadın Öldürüldü	Diyarbakır	Yaşam Hakkı
91.	17.09.2024	DEB	Şikayeti Almama	Anonim	Kişisel Bütünlük Hakkı, Özel Hayat Hakkı
92.	19.09.2024	Link	İşletmeye Gökkuşluğu Bayrağı Baskısı	Ankara	İfade Özgürlüğü
93.	25.09.2024	Link	Boğaziçi'de Bayrağa Tehdit ve El Koyma	İstanbul	Mülkiyet Hakkı, İfade Özgürlüğü, Örgütlenme Özgürlüğü

Sıra	Tarih	Link	Olay	Yer	İhlal
94.	25.09.2024	DEB	Genç LGBTİ+ Derneği'ne Keyfi Denetim	İzmir	Örgütlenme Özgürlüğü
95.	26.09.2024	DEB	Kırmızı Şemsiye Derneği'ne 5 Günlük Keyfi Denetim	Ankara	Örgütlenme Özgürlüğü
96.	26.09.2024	DEB	Unikuir Derneği'ne Keyfi Denetim	Ankara	Örgütlenme Özgürlüğü
97.	29.09.2024	Link	Öğretmene Soruşturma	Muğla	İfade Özgürlüğü, Eğitim Hakkı, Çalışma Hakkı
98.	30.09.2024	Link	Trans Kadına Gasp	Diyarbakır	Kişİ Bütünlüğü Hakkı, Mülkiyet Hakkı
99.	30.09.2024	DEB	17 Mayıs Derneği'ne Keyfi Denetim	Ankara	Örgütlenme Özgürlüğü
100.	1.10.2024	DEB	7 Renk Derneği'ne Keyfi Denetim	Mersin	Örgütlenme Özgürlüğü
101.	1.10.2024	DEB	SPoD Derneği'ne Keyfi Denetim	İstanbul	Örgütlenme Özgürlüğü
102.	1.10.2024	DEB	Özgür Renkler Derneği'ne Keyfi Denetim	Bursa	Örgütlenme Özgürlüğü
103.	2.10.2024	DEB	Pembe Hayat Derneği'ne 7 Günlük Keyfi Denetim	Ankara	Örgütlenme Özgürlüğü
104.	2.10.2024	DEB	Lambda İstanbul Derneği'ne Keyfi Denetim	İstanbul	Örgütlenme Özgürlüğü
105.	2.10.2024	DEB	Kaos GL Derneği'ne Keyfi Denetim	Ankara	Örgütlenme Özgürlüğü
106.	3.10.2024	DEB	HEVİ Derneği'ne 4 Günlük Keyfi Denetim	İstanbul	Örgütlenme Özgürlüğü
107.	3.10.2024	DEB	Muamma Derneği'ne Keyfi Denetim	Mersin	Örgütlenme Özgürlüğü
108.	4.10.2024	Link	Nefret Cinayeti	Düzce	Yaşam Hakkı
109.	7.10.2024	DEB	GALADER'e Keyfi Denetim	Ankara	Örgütlenme Özgürlüğü
110.	7.10.2024	Link	Kaos GL'ye Erişim Engeli	Türkiye	İfade Özgürlüğü
111.	7.10.2024	DEB	LİSTAG Derneği'ne Keyfi Denetim	İstanbul	Örgütlenme Özgürlüğü
112.	10.10.2024	Link	Tarlabası Toplum Merkezi Mühürlendi	İstanbul	Örgütlenme Özgürlüğü, Mülkiyet Hakkı
113.	10.10.2024	DEB	Kurumun İsim Değişikliği Kararına Uygun İşlem Yapmaması	Bilecik	Özel Hayat Hakkı
114.	10.10.2024	Link	Beyoğlu Belediyesi Çalışanı İstifa Ettirildi	İstanbul	Çalışma Hakkı
115.	11.10.2024	Link	Suriyeli Trans Kadınlara Linç Girişimi (2 kişi)	İzmir	Kişİ Bütünlüğü Hakkı
116.	23.10.2024	Link	Eğlence Mekanından Gözaltı / Tutuklama / Mekan Kapatma (32)	İstanbul	Özgürlük Hakkı(32), Mülkiyet Hakkı
117.	27.10.2024	Link	Trans Sanatçının Konseri Yapılmadı	Kahramanmaraş	İfade Özgürlüğü, Çalışma Hakkı
118.	1.11.2024	DEB	Şikayeti Almama	Anonim	Kişisel Bütünlük Hakkı, Özel Hayat Hakkı
119.	3.11.2024	Link	Maraton Koşucusuna Gökkuşluğu Bayrağı Gözaltısı	İstanbul	İfade Özgürlüğü, Özgürlük Hakkı

Sıra	Tarih	Link	Olay	Yer	İhlal
120.	6.11.2024	Link	Transfobik nefret cinayeti	İzmir	Yaşam Hakkı (Usul Boyutu)
121.	7.11.2024	Link	Kaymakamdan Film Yasağı	İstanbul	İfade Özgürlüğü
122.	12.11.2024	DEB	Ayrımcılığa Karşı Gökkuşuğu Derneği'ne Keyfi Deneyim	Ankara	Örgütlenme Özgürlüğü
123.	20.11.2024	Link	20 Kasım Açıklamasına Polis Gözaltısı (4)	Ankara	Toplanma Hakkı(4)
124.	20.11.2024	Link	Lokma Dağıtımına Polis Engeli	İstanbul	Toplanma Hakkı
125.	21.11.2024	Link	Hormona Reçete Zorunluluğu	Türkiye	Sağlık Hakkı, Özel Hayat Hakkı
126.	23.11.2024	Link	Hormon Protestosuna 38 Gözaltı	İstanbul	Toplanma Hakkı(38), Özgürlük Hakkı (38)
127.	25.11.2024	DEB	Keyfi idari Para Cezasına İtiraz Hakkında Karar Vermeme	Ankara	Örgütlenme Özgürlüğü
128.	25.11.2024	Link	GGM'de Kötü Muamele, Zorla Geri Gönderme	İstanbul	Toplanma Hakkı(2), Özgürlük Hakkı(2), İltica Hakkı, İKM Yasağı
129.	28.11.2024	Link	Samsunda Gasp	Samsun	Kişî Bütünlüğü Hakkı, Mülkiyet Hakkı
130.	11.12.2024	Link	2024 Onur Yürüyüşüne İddianame (8)	İstanbul	Toplanma Hakkı
131.	14.12.2024	Link	Trans Kadına Operasyon	Sakarya	Çalışma Hakkı, Barınma Hakkı
132.	20.12.2024	DEB	Keyfi idari Para Cezasına İtiraza Red	Ankara	Örgütlenme Özgürlüğü
133.	22.12.2024	Link	Trans Kadına Yumruklu Saldırı	İzmir	Kişî Bütünlüğü Hakkı
134.	30.12.2024	Link	Trans Kadına Bıçaklı Saldırı	İstanbul	Kişî Bütünlüğü Hakkı